





## **Au colaborat la realizarea materialelor:**

**Gelu Paul  
Richard Millhouse  
Ovidiu Ghiță  
Mihai Dumitrașcu  
Cristi Petricioiu  
Romulus Ștefănuț  
Adrian Paul  
Cătălin Salomia  
Adrian Curta  
Liviu Ursache  
Margré Hays  
Peter Hays**

**Copyright © 2022 Fundația B.I.G.-Impact. Toate drepturile rezervate!**

**Editare: Gelu Paul**

**Corectură, tehnoredactare și copertă: Cătălin Chiciudean**

**Editura: Carmel Print**

**Tipar executat de: Carmel Print & Design SRL Arad**

**ISBN: 978-606-9631-28-7**



## Cuprins:

### Cuvânt înainte

<b>Schimbarea în bine</b> .....	1
de Gelu Paul	
<b>Spre o teologie biblică a schimbării în bine</b> .....	3
de Gelu Paul	
<b>Spre o strategie biblică a schimbării în bine</b> .....	9
de Gelu Paul	
<b>Un model biblic de schimbare în bine</b> .....	15
de Richard Millhouse	
<b>Principii biblice ale evaluării</b> .....	21
de Romulus Ștefănuț și Ovidiu Ghiță	
<b>Evaluarea ca premisă majoră a schimbării în bine</b> .....	23
de Adrian Paul, Romulus Ștefănuț și Gelu Paul	
<b>Evaluarea vieții spirituale a participanților</b> .....	27
de Ovidiu Ghiță, Romulus Ștefănuț și Gelu Paul	
<b>Evaluarea sănătății bisericii</b> .....	29
de Gelu Paul	
<b>Îmbrățișarea uceniciei biblice</b> .....	35
de Ovidiu Ghiță, Cristi Petricioiu și Cătălin Salomia	
<b>Profilul ucenicului matur</b> .....	41
de Mihai Dumitrașcu	
<b>Profilul bisericii misionare</b> .....	47
de Gelu Paul	
<b>Ucenicia și schimbarea în bine</b> .....	53
de Margré și Peter Hays	
<b>Motivare la ucenicie biblică în biserica locală</b> .....	55
de Adrian Curta și Liviu Ursache	



## Cuvânt înainte

În 2007, Fundația B.I.G.-Impact a lansat un proces de cinci ani de schimbare de paradigmă, la care au participat inițial reprezentanți din peste 80 de biserici din spațiul evanghelic românesc.

Acest proces inductiv, interactiv și experiențial a fost lansat și energizat anual în cadrul unor întruniri gen conferință de cinci zile și continuat în întâlniri lunare regionale sau locale de aprofundare, aplicare, evaluare și implementare a schimbărilor.

Prin acest proces, BIG și-a propus inițierea și susținerea unei comunități de practicanți în spațiul evanghelic și cultivarea unui vocabular și a unei culturi orientate pe scop: glorificarea lui Dumnezeu și lărgirea Împărăției Lui și focalizate pe misiune: ucenicia în fiecare etnie.

În acești cinci ani, în procesul deplasării mentalității bisericilor participante dinspre orientarea pe program sau pe amvon spre orientarea pe scop și misiune, am invitat participanții și bisericile să facă cinci pași radicali în vederea dezvoltării următoarelor practici: întruparea unei filosofii biblice de viață și lucrare, implementarea ucenicii ca mod de viață în biserica locală, împărtășirea slujirii și conducerii, administrarea biblică a creșterii (pozitive sau negative) și dezvoltarea unor biserici cu impact global (vezi seria BIG 5).

Unul dintre slujitorii evanghelici implicați în crearea și administrarea seriei BIG 5 a explorat, la nivel de studiu doctoral, al doilea pas din seria BIG 5 și, împreună cu o parte dintre slujitorii evanghelici implicați în crearea seriei BIG 5 și cu alți slujitori evanghelici din sfera lor de slujire, și-a propus aprofundarea implementării ucenicii ca mod de viață în biserica locală cu un număr restrâns de biserici pe o perioadă de trei ani.

Așa s-a născut BIG 5.2 Reload.

Vă urăm, deci, un bun venit la întâlnirea de lansare a procesului implementării ucenicii ca mod de viață în biserica locală. În măsura în care va voi Dumnezeu și ne va ține în viață și lucrare, am vrea să călătorim împreună, încercând să răspundem împreună la întrebări de genul:

Ce ne împiedică să facem ucenici din toate neamurile?

Cum arată scenariul prezent?

Unde am ajuns în procesul împlinirii visului lui Dumnezeu și misiunii bisericii?

Ce fel de ucenic sunt eu?

Care este starea sănătății bisericii în care slujesc?

Care este perspectiva lui Dumnezeu despre scenariul de dorit?

Ce este ucenicia?

Cum arată un ucenic matur?

Cum arată o biserică sănătoasă?

Care sunt pașii pe care trebuie să îi facem ca să ne bucurăm de transformarea scenariului prezent în cel dorit de Dumnezeu?

Gelu Paul  
Pastor, Biserica Baptistă „Missio Dei” Timișoara  
Coordonator strategic, Fudația B.I.G.-Impact

# SCHIMBAREA ÎN BINE

de Gelu Paul

## I. O scurtă introducere în teoria schimbării

### Definiții:

A *schimba* înseamnă a modifica, a transforma, a-și modifica atitudinea, comportarea, aspectul, firea, conduita etc. (Dexonline)

A (te) *adapta* înseamnă a (te) transforma pentru a corespunde anumitor cerințe; a face să se potrivească, a (se) acomoda, deprinde, obișnui. (Dexonline)

### Schimbarea sau adaptarea

Fiecare dintre noi avem un profil personal natural unic și unul adaptat.

### Schimbarea este inevitabilă

### Schimbarea este o realitate amorală sau neutră moral

### Schimbarea sau transformarea în bine este esențială maturizării

Cum poate un creștin autentic să-și schimbe presuposițiile, valorile, convingerile, perspectiva, atitudinea, discursul, practicile, comportamentul și caracterul?

**Primul pas semnificativ în vederea schimbării în bine implică...**

**Al doilea pas vizează...**

**Al treilea și al patrulea pas vizează...**



## II. Schimbarea inimii ca premisă majoră a uceniciei ca mod de viață

Într-un context postlapsarian, schimbarea în bine necesită implicarea intenționată a întregii persoane.

Schimbarea în bine este nu numai esențială, ci și posibilă.

Criminalul în masă de la Steinhof.

## III. Concluzie:

*Ca să te poți schimba sau ca să poți fi schimbat în bine în esență, trebuie să înțelegi care este problema ta, să ascuți îndemnul inimii, să accepți nevoia de schimbare, să fii dispus să te schimbi sau să fii schimbat sau să îți schimbi atitudinea, să iei decizia să te schimbi, să cauți binele sau să te întorci la Dumnezeu din toată inima ta, să cauți continuu fața Domnului, să stai de vorbă cu Isus și să apelezi la Cel ce te poate schimba, să dezvolti o relație zilnică progresivă cu Dumnezeul Scripturilor, să îi ceri lui Dumnezeu să-ți schimbe inima, să te ajute să-ți schimbi traseul în viață, să contempli zilnic asupra slavei lui Dumnezeu, să-ți cureți inima de gânduri nelegiuite, să-ți aduci trupul ca jertfă, să nu te conformezi acestui veac, să fii deschis la și să ascuți șoapta (îndemnurile) Duhului Sfânt și să te lași transformat prin înnoirea minții.*

## IV. Provocarea:

*Schimbarea este obligatorie (Ioan 3:1-10).*

*Facilitarea schimbării în bine a altora nu este opțională (Matei 28:18-20).*

*Legalizarea deciziei de a te schimba în bine și de a facilita schimbarea altora în bine printr-un legământ este esențială!*

# SPRE O TEOLOGIE BIBLICĂ A SCHIMBĂRII ÎN BINE

de Gelu Paul

## Seminar:

### Întrebări de studiu:

- Ce spune Biblia despre schimbare?
- Ce spune Biblia despre schimbarea în bine?
- Care sunt factorii sau cauzele care fac posibilă schimbarea în bine?
- Care sunt temele majore care se evidențiază?

**Echipa 1:** Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în cărțile lui Moise?

**Echipa 2:** Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în literatura profetică?

**Echipa 3:** Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în literatura de înțelepciune?

**Echipa 4:** Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în Psalmi?

**Echipa 5:** Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în evanghelii?

**Echipa 6:** Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în Faptele Apostolilor?

**Echipa 7:** Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în revelația generală?

**Echipa 8:** Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în literatura necreștină?

## Spre o teologie biblică a schimbării în bine:

### I. Creionarea unei perspective biblice asupra schimbării

#### A. Schimbarea în bine (Dumnezeu, oamenii și scenariul prezent)

##### 1. Atributele necomunicabile ale lui Dumnezeu nu se schimbă

Un studiu tematic al Scripturii prin întreg Vechiul Testament (Psalmul 102:27 etc.) și Noul Testament (Evrei 1:10-12, Iacov 1:17 etc.) revelează faptul că atributele necomunicabile ale lui Dumnezeu (veșnicia, omniprezența, omnipotența și omnisciența) sunt imutabile, adică rămân aceleași.

## 2. Atributele transferabile ale lui Dumnezeu rămân aceleași

Trăsăturile de caracter transferabile ale lui Dumnezeu (sfînțenia, dragostea, dreptatea, loialitatea și fidelitatea față de legământul Lui etc. (vezi Isaia 51:6, Ieremia 31:3, Maleahi 3:6, Evrei 6:7 etc.) și hotărârea Lui (Psalmul 89:35 etc.) de a-Și împlini promisiunile stipulate în legământul Lui cu Adam, Noe, Avraam, Isaac, Iacov, David, poporul Israel și Biserica Lui nu se schimbă.

## 3. Scopul Lui Dumnezeu cu omenirea și planul Lui nu se schimbă

Un studiu tematic al Scripturii revelează faptul că scopul și planul lui Dumnezeu cu omenirea nu se schimbă (Geneza 1:28, 12:1-3, Ezechiel 7:13, Evrei 2:10, Apocalipsa 5:9 etc.).

**Implicație:** Scopul pentru care a creat Dumnezeu prima familie, care dă sens, semnificație și valoare primei familii și din care decurge misiunea ei, misiunea descendenților ei și misiunea lui Dumnezeu rămâne același.

## 4. Strategia lui Dumnezeu se poate schimba și se schimbă

*„Dumnezeu a văzut faptele lor și cum se întorceau ei de la calea lor cea rea. Atunci Dumnezeu s-a căit de răul pe care zisese că li-l va face și nu l-a mai făcut.” (Iona 3:10)*

Uneori, Dumnezeu Își schimbă sentimentele, regretând (Geneza 6:6), căindu-Se, Își schimbă părerea cu privire la omul creat de El și la omenire (Geneza 1:31, cf. Geneza 6:5-8), Își schimbă atitudinea, decretând o excepție de la legea cu privire la divorț (Geneza 2:24, cf. Matei 19:8), comportamentul și strategia, nepedepsindu-i pe cei pe care a promis că îi va pedepsi (Iona 3:1-4, 10), prelungind durata vieții lui Ezechia, chiar dacă inițial l-a anunțat că va muri (2 Împărați 20:1, 5-7) etc.

## 5. Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, este desăvârșit în spațiu și timp

*„Chiar dacă era Fiu, a învățat să asculte prin ceea ce a suferit și, fiind făcut desăvârșit, a devenit sursa unei mântuiri veșnice pentru toți cei care ascultă de El...” (Evrei 5:8-9, YLT)*

Versetele 8 și 9 din Evrei confirmă atât neutralitatea morală a suferinței, cât și existența unui anumit gen de schimbare a lui Dumnezeu în Cristos, în vederea împlinirii scopului Său cu ființele umane schimbătoare.

Fără să examinăm aici detaliile și limitați fiind de limbajul antropomorf inevitabil când vorbim despre Dumnezeu, observăm că, înainte de a face posibilă mântuirea păcătoșilor sau ca să o poată face, Isus Însuși a fost făcut desăvârșit prin suferință, fapt care implică, dacă nu chiar presupune schimbare (Evrei 5:8-9, YLT).

## 6. Dumnezeu schimbă răul în bine, blestemul în binecuvântare

*„Voi, negreșit, v-ați gândit să-mi faceți rău, dar Dumnezeu a schimbat răul în bine, ca să împlinească ceea ce se vede azi, și anume să scape viața unui popor în mare număr.” (Geneza 50:20)*

În baza intențiilor și planurilor Sale, Dumnezeu schimbă uneori în bine ceea ce este evident rău: intențiile, vorbele, blestemele, faptele oamenilor - vânzarea, trădarea etc. (Geneza 37:20, 50:20, Deuteronomul 23:5 etc.).

## 7. Omul poate fi schimbat de Dumnezeu și se poate schimba

*„Duhul Domnului va veni peste tine, vei profeți împreună cu ei și vei fi **preschimbat** (transformat) într-un alt om... De îndată ce Saul s-a întors cu spatele ca să se despartă de Samuel, Dumnezeu **i-a dat o altă inimă** (i-a schimbat inima) și toate semnele acestea s-au împlinit în acea zi.” (1 Samuel 10:6, 9)*

Oamenii pot fi schimbați (Exodul 9:12, 1 Samuel 10:6, 1 Corinteni 15:52) de Dumnezeu sau transformați (1 Samuel 10:9, 2 Corinteni 3:18) și au capacitatea de a se schimba și de a refuza schimbarea în bine sau de a se împietri/fosiliza (Romani 1:17). Ei își pot schimba în bine sau rău presuposițiile, gândurile, emoțiile, valorile, credința, dumnezeii, convingerile, dorințele, vorbele, atitudinea, natura, identitatea, starea, înfățișarea, deprinderile, obiceiurile, comportamentul și modul în care se raportează la Dumnezeu.

În timp ce schimbarea în rău este „naturală”, fiind asociată cu disprețul sau abuzul harului și cu tăgăduirea sau respingerea singurului Dumnezeu adevărat (Iuda 1:4), schimbarea în bine de durată este asociată intim cu apropierea și temerea de Dumnezeu (Psalmul 55:19) și este posibilă doar pentru omul regenerat (posse non peccare).

## 8. Dumnezeu este singurul care poate schimba vremurile în bine

*„**El schimbă vremurile și împrejurările; El răstoarnă și pune pe împărați; El dă înțelepciune înțelepților și pricepere celor pricepuți!**” (Daniel 2:21)*

Dumnezeu este Cel care poate interveni și schimba și schimbă atât întreaga Sa creație (Psalmii 66:6, 102:26), cât și vremurile și împrejurările (Daniel 2:21 etc.).

## B. Schimbarea în bine necesită schimbarea minții (în special a inimii omului - intelectul, afectul și voința)

*„**Inima este mai înșelătoare decât toate lucrurile și este fără vindecare. Cine poate să o cunoască?**” (Ieremia 17:9)*

În timp ce mintea continuă să ne mintă și inima omului să rămână împietrită (Matei 13:15, Romani 2:5), nespus de rea și deznădăjduit de înșelătoare (Ieremia 17:9), nașterea din nou plasează ucenicul lui Isus pe traseul schimbării în bine a inimii (2 Corinteni 3:18), prin crucificarea sau mortificarea firii păcătoase (Coloseni 3:5, Galateni 2:20) și însușirea firii dumnezeiești (2 Petru 1:4) sau cultivarea naturii divine (Romani 6:13) în baza lucrării Duhului Sfânt (Romani 8:2), în contextul cultivării unei relații zilnice progresive cu Dumnezeu.

## C. Schimbarea în bine este posibilă

Conform lui Augustin, în timp ce, în perioada inocenței, prima familie avea voința liberă pentru a se schimba în bine sau rău, după neascultarea lui Adam, datorită corupției firii, voința omenirii nu mai este liberă să se schimbe în bine. În plus, susține Augustin, omul neregenerat nu poate să nu se schimbe în rău (non posse non peccare).

Conform lui Pavel (Romani 5:14, 17), acest adevăr a planat peste întreaga omenire, de la neascultarea primului Adam până la gestul sacrificial de ascultare până la moarte, și încă moarte pe cruce, al Celui de-al doilea Adam.

## D. Asumarea responsabilităților esențiale în vederea schimbării în bine

### 1. Soluția: ce face Dumnezeu

*„Căci legea Duhului vieții în Cristos Isus te-a eliberat de legea păcatului și a morții.”  
(Romani 8:2)*

*„El va schimba trupul stării noastre smerite și-l va face asemenea trupului slavei Sale, prin lucrarea puterii pe care o are de a-și supune toate lucrurile.” (Filipeni 3:21)*

Dumnezeu cercetează inimile oamenilor (Ieremia 17:10, Psalmul 139:23), le acceptă inima, ca să se poată apropia de El (Ieremia 30:21), le dă o inimă nouă (Ieremia 24:7), neîmpărțită (Ieremia 32:39), ca să se întoarcă la El din toată inima (Ieremia 30:21), îi eliberează (Romani 8:2), îi va schimba (1 Corinteni 15:51) și le va schimba destinul (Psalmul 139:24).

### 2. Soluția: ce face omul

*„Apropiati-vă de Dumnezeu și El Se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor; curățiți-vă inima, oameni cu inima împărțită!” (Iacov 4:8 RMNN)*

*„Cei ce sunt ai lui Cristos Isus și-au răstignit firea pământească împreună cu patimile și poftele ei.” (Galateni 5:24)*

*„Astfel dar, ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și preaiubiți, îmbrăcați-vă cu o inimă plină de îndurare, cu bunătate, cu smerenie, cu blândețe, cu îndelungă răbdare.” (Coloseni 3:12)*

*„Să nu părăsim adunarea noastră, cum au unii obicei, ci să ne îndemnăm unii pe alții, și cu atât mai mult, cu cât vedeți că ziua se apropie.” (Evrei 10:25)*

Ca să mă pot schimba sau ca să pot fi schimbat, trebuie să mă smeresc înaintea lui Dumnezeu (2 Cronici 32:25-26), să ascult îndemnul inimii și să Îl caut pe Dumnezeu (Psalmul 27:8), să mă apropiu de Dumnezeu (Iacov 4:8, Ieremia 29:13), să mă aplec spre înțelepciunea divină și să mă tem de El, (Deuteronom 10:20, Psalmul 111:10), să Îl iubesc pe Dumnezeu (Psalmul 18:1) din toată inima mea (Deuteronom 6:5, Ieremia 24:7), să iau decizia să mă întorc la Dumnezeu și să nu mai păcătuiesc (Psalmul 17:3-5), să îmi răstignesc firea (Galateni 5:24), să Îl caut continuu (Deuteronom 4:29), să îmi curăț inima de gânduri necurate și nelegiuite (Ieremia 4:14), să ascult de Dumnezeu și să împlinesc Cuvântul Lui (Iacov 1:19-25), să contemp lu asupra slavei lui Dumnezeu (2 Corinteni 3:18), să apelez la Cel ce îmi poate schimba inima (Psalmul 139:23-24), să fiu deschis la șoapta Duhului Sfânt, să îmi aduc trupul ca jertfă, să nu mă conformez acestui veac și să mă las transformat prin înnoirea gândirii (Romani 12:1-2) împreună cu alții care caută fața Lui, să-mi însușesc calitățile noii identități (Coloseni 3:12), să mă întâlnesc regulat cu aleșii Domnului (Evrei 10:25), să împărtășesc cu alții (Psalmul 9:14) caracterul (Psalmul 71:24) și motivele de laudă la adresa Domnului, să îmbrățișez scopul Lui pentru mine și misiunea Lui (Matei 11:29)!

## II. Identificarea unor principii biblice care guvernează schimbarea în bine

**Scopul** existenței Bisericii este glorificarea lui Dumnezeu și lărgirea Împărăției Lui (Romani 11:36, 14:11, Evrei 2:10).

**Misiunea** Bisericii este formarea de ucenici care să iubească, să gândească, să vorbească și să trăiască la fel ca Domnul Isus Cristos (Matei 28:18-20).

**Strategia** Bisericii este multiplicarea ucenicilor care formează ucenici, care formează ucenici, care formează ucenici... (2 Timotei 2:20).

**Obiectivele** uceniciei biblice sunt evanghelizarea celor pierduți și formarea (stabilizarea, maturizarea și echiparea) urmașilor lui Cristos, a oamenilor după inima lui Dumnezeu, în vederea trăirii vieții creștine echilibrate și a slujirii lui Dumnezeu (glorificarea Lui și lărgirea Împărăției Lui) în baza caracterului, chemării, pasiunii, înzestrării și competențelor lor.

**Ucenicia** este procesul relațional dezvoltat între un slujitor matur (experimentat) al lui Cristos și unul sau mai mulți ucenici neinițiați ai lui Cristos, proces prin care fiecare participant în acest proces se schimbă și este schimbat după chipul lui Cristos și echipat pentru trăire și slujire, cu ajutorul expunerii individuale și colective, inductive, interactive, experiențiale și transformatoare la întreg Sfatul lui Dumnezeu, prin puterea Duhului Sfânt, în vâltoarea vieții, în cadrul unei comunități de urmași ai lui Cristos integrați și implicați în viața și misiunea unei biserici locale.

În urma efortului de înțelegere a problemei ființei umane, în baza unui studiu biblic înductiv, se pot articula câteva principii care trebuie să stea la baza uceniciei biblice:

### A. Nașterea din nou este crucială lansării cuiva în procesul uceniciei creștine

Atât ucenicii care se implică într-o relație de ucenicie de la om la om sau într-un grup mic, cât și slujitorii maturi care ajută la formarea lor ca ucenici ai lui Cristos **trebuie să fie născuți din nou** (Ioan 3:7).

### B. Ucenicia biblică trebuie practică în baza unei programe biblice

Este imperativ ca ucenicia biblică să aibă loc în baza unei **programe înrădăcinate în Scriptură**, (sănătoasă teologic și circumscrisă perspectivei antropologiei creștine asupra creației, neascultării, răscumpărării (1 Timotei 4:13), **informată de principiile și de cele mai eficiente practici educaționale** (Luca 16:8) și de **înțelepciunea acumulată timp de milenii a ființei umane** (Exod 18:13-27).

### C. Tratând inima omului, procesul de ucenicie trebuie să pregătească ucenicii pentru a experimenta schimbarea holistică în bine

Este esențial ca procesul de ucenicie să pregătească ucenicii **pentru a trăi și comunica zilnic Evanghelia** prin cuvânt și faptă, individual, în familie, în biserică și în comunitatea necreștină în care conviețuiesc, **adresând inima omului** (Ieremia 17:9) și **urmărind schimbarea holistică în bine**: trup, suflet și duh (1 Tesaloniceni 5:23).

### D. Expunerea la Cuvântul lui Dumnezeu trebuie să aibă loc într-un proces transformator, sub călăuzirea Duhului Sfânt

Expunerea individuală eficientă la Cuvântul lui Dumnezeu **trebuie să aibă loc zilnic**

Într-un proces **inductiv, interactiv** (în grup mic și în întreaga comunitate de ucenici a unei biserici locale - Faptele Apostolilor 17:11), **experiențial, practic și transformator** (Psalmul 119:9), **într-un spirit de dependență față de Dumnezeu** prin rugăciune, meditație (Psalmul 119:10) și **sub călăuzirea Duhului Sfânt** (Ioan 16:13).

**E. Interacțiunea cu Cuvântul lui Dumnezeu și cu alți credincioși trebuie să urmărească schimbarea inimii și a comportamentului ucenicilor**

Interacțiunea cu Cuvântul lui Dumnezeu și cu alți frați și surori trebuie să faciliteze, în primul rând, **schimbarea inimii** (Psalmul 139:23-24) și **conformarea** gândirii, presupuzițiilor, valorilor, convingerilor (Romani 12:1-2), caracterului, aptitudinilor, perspectivei și comportamentului ucenicilor **la valorile, perspectiva și practicile Domnului Isus și ale apostolilor Lui** (Matei 5:48).

**F. Ucenicul trebuie să își evalueze constant roadele interacțiunii cu Cuvântul lui Dumnezeu și să fie evaluat**

Este esențial ca ucenicul lui Isus **să își evalueze roadele** interacțiunii individuale, în grup mic, în plen și în vâltoarea vieții cu Cuvântul lui Dumnezeu, prin prezența Duhului Sfânt (2 Corinteni 13:5), **să fie evaluat de cei din jur** printr-un feedback constructiv (Efeseni 4:15) **și de slujitorul matur** care facilitează formarea lui (Apocalipsa 3), **în vederea implementării schimbărilor necesare** la nivelul inimii, gândirii, perspectivei, caracterului și comportamentului.

**G. Este important ca procesul de ucenicie să conțină o componentă dedicată stabilizării în credință**

Pe de o parte, este critic ca procesul de ucenicie sistematic, inductiv, interactiv, experiențial și transformator să conțină o componentă **limitată în timp și conținut**, dedicată **stabilizării în credință** a noului convertit (Coloseni 2:7).

**H. Este important ca procesul de ucenicie să conțină și o componentă continuă de formare în contextul întregului plan al lui Dumnezeu**

Pe de altă parte, este important ca procesul de ucenicie să conțină o componentă dedicată **formării continue** (Evrei 6:1), pe tot parcursul vieții, care să permită implicarea urmașilor lui Isus în așa fel încât ei să asimileze, în timp, **întregul plan al lui Dumnezeu** (Faptele Apostolilor 20:27).

**I. Este esențial ca procesul de ucenicie să fie inaugurat cu un legământ**

Procesul de ucenicie ar trebui să fie inaugurat cu **un legământ** făcut înaintea Domnului de către fiecare ucenic cu slujitorul matur care îi facilitează formarea și chiar de către slujitorii bisericii cu membrii bisericii (2 Cronici 15:12) care se devotază **să Îl ia pe Dumnezeu în serios, să își ia aproapele în serios și să nu se ia pe ei înșiși prea în serios** (Mica 6:8).

**J. Procesul de ucenicie trebuie evaluat formativ și sumativ**

Nu în ultimul rând, procesul de ucenicie se cade a fi **evaluat formativ și sumativ**, în vederea implementării schimbărilor, în așa fel încât biserica lui Cristos să își împlinească menirea de a-L glorifica pe Dumnezeu și de a lărgi Împărția Lui, fiind și misionând „ritmic, lejer, eficient și grațios” sub conducerea lui Isus Cristos (Efeseni 4:11-16 The Message).

# SPRE O STRATEGIE BIBLICĂ A SCHIMBĂRII ÎN BINE

de Gelu Paul

## I. Creionarea unor pași practici spre schimbare individuală, familială, eclesială și culturală

„Deșertăciunea întreabă: «este popular»? Conștiința întreabă: «este drept?»”

*Martin Luther King, Jr.*

„Omul nu este pe deplin condiționat și determinat, ci mai degrabă se autodetermină...”

*Viktor Frankl*

Creștinismul este religia transformării. Nu degeaba îi spune Isus lui Nicodim: „*Trebuie să vă nașteți din nou...*” (Ioan 3:3-8)

Schimbarea poate avea loc în două moduri: *evoluționar* (2 Corinteni 3:18) sau *revoluționar* (Psalmul 55:19), treptat sau brusc, cooperând sau cedând. Acest exercițiu urmărește gestionarea schimbării intenționale, treptate, incrementale, habituale.

Într-un context epistemologic creștin, în care Biblia este sursa finală a autorității noastre pentru credință și evlavie, ne vom lansa în efortul de a dezvolta o strategie biblică a schimbării, pornind în sens invers, de dragul exercițiului, de la ceea ce Isus consideră a fi „*cea dintâi și cea mai mare poruncă...*” și de la cea pe care tot Isus o consideră a fi „*asemenea ei*”. (Matei 22:37-40)

### A. Ca pe tine însuți

„*Înțelepciunea sau common sense (bunul simț) este garanția iubirii de sine.*”  
(Proverbe 19:8 CSB, RMNN)

#### 1. *First things first*: Teama de Dumnezeu este cea mai înaltă responsabilitate a omului și premisa majoră a schimbării

„*Acum, Israele, ce altceva cere Domnul, Dumnezeul vostru, de la voi, decât să vă temeți de Domnul, Dumnezeul vostru...*” (Deuteronom 10:12-16 NTRL)

#### 2. Acceptă nevoia ta de schimbare

„*Nu putem schimba nimic până în clipa în care nu acceptăm. Condamnarea nu*



*eliberează, ci oprimă.” Carl Jung*

### 3. Ia decizia să te schimbi tu însuși

*„Voi fi cu luare aminte la calea integrității... Voi umbla în integritatea inimii mele, în mijlocul casei mele. Nu voi pune nicio nelegiuire înaintea ochilor mei!” (Psalmul 101:2-3 NTLR)*

### 4. Schimbă-ți atitudinea

*„Cea mai mare descoperire a generației mele este aceea că o ființă umană își poate schimba viața prin schimbarea propriei atitudini.” Williams James*

### 5. Caută fața Domnului

*„Inima îmi zice din partea Ta: „Caută Fața Mea!” Și Fața Ta, Doamne, o caut!” (Psalmul 27:8)*

### 6. Roagă-te sau stai de vorbă cu Isus

a. ascultă și ia aminte:

*„Prima datorie a iubirii este să asculte.” Paul Tillich*

*„Ascultă, poporul Meu, și te voi sfătui! O, Israel, de M-ai asculta!” (Psalmul 81:8 NTR)*

b. deprinde-te să:

- auzi glasul lui Isus și să ascuți de El;
- înțelegi voia generală și specifică a Tatălui pentru tine și să o împlinești;
- percepi îndemnul Duhului Sfânt și să îl urmezi.

### 7. Fă-ți un plan care să includă activități zilnice în vederea schimbării și implementează-l

*„Nu îți vei schimba niciodată viața până când nu schimbi ceva ce faci în fiecare zi.” Mike Murdock*

## B. Iubește-L pe Dumnezeu

*„Ascultă, Israele!... Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu tot cugetul tău și cu toată puterea ta.” (Marcu 12:29-30 RMNN)*

**Oamenii care Îl iubesc pe Dumnezeu și se întâlnesc cu El se schimbă.**

### 1. Cultivă o relație zilnică progresivă cu Dumnezeul Scripturilor

În urma întâlnirii cu Dumnezeu:

- Avraam nu își mai face probleme (Geneza 18:23, 33);
- fața Anei n-a mai fost aceeași (1 Samuel 1:18);
- Iacov șchiopăta din coapsă (Geneza 32:24-32);
- din prigonitor, Pavel devine promotor (Faptele Apostolilor 9:11).

În urma intrării în Sfântul locaș al lui Dumnezeu, din sceptic, Asaf devine înțelept

(Psalmul 73:16-17).

## 2. **Umple-ți inima cu Cuvântul Lui**

„Cuvântul lui Cristos să locuiască din belșug în voi în toată înțelepciunea.” (Coloseni 3:16 RMNN)

## 3. **Comunică cu Dumnezeu, autorul Cuvântului**

„Rugăciunea transformă teologia în experiență.” (Timothy Keller)

„Rugați-vă neîncetat!” (1 Tesaloniceni 5:17 NTLR)

Cere-I lui Dumnezeu să:

- îți schimbe inima (Psalmul 105:25);
- te ajute să îți schimbi traseul în viață (Psalm 139:24).

## 4. **Umple-te de Duhul Sfânt și umblă în Duhul**

„Nu vă îmbătați cu vin, căci aceasta duce la destrăbălare, ci fiți plini de Duh.” (Efeseni 5:18 RMNN)

„Dacă trăim prin Duhul, să și umblăm prin Duhul.” (Galateni 5:25)

## 5. **Meditează asupra Cuvântului lui Dumnezeu**

„...robul tău cugetă adânc la orânduirile Tale.” (Psalmul 119:23 RMNN)

## 6. **Împlinește Cuvântul**

„Îmi plec inima să împlinesc orânduirile Tale, totdeauna și până la sfârșit.” (Psalmul 119:112 RMNN)

## 7. **Împărtășește cu alții umblarea ta cu Dumnezeu**

„...limba mea va vesti dreptatea Ta și lauda Ta toată ziua!” (Psalmul 35:28)

## 8. **Caută modalități practice de a-ți schimba inima**

a. protejează-ți inima de influențe distrugătoare:

„**Păzește-ți inima mai mult decât orice**, căci din ea ies izvoarele vieții.” (Proverbe 4:23 RMNN)

b. nu evita suferința, îmbrățișează-o: reflectează asupra experiențelor dureroase și învață din ele:

„**Mai bine să mergi într-o casă de jale decât într-o casă de petrecere**, căci acesta este sfârșitul oricărui om, iar cel rămas în viață ar trebui să priceapă aceasta.” (Eclesiastul 7:2)

c. primește feedback negativ atât de la Dumnezeu, cât și de la oameni:

„...**nu vă împietriți inimile ca la Meriba**, ca în ziua de la Masa...” (Psalmul 95:8)

Pentru a-ți iubi aproapele ca pe tine însuși, fă-ți timp să te cunoști pe tine însuși. Identifică-ți darurile, talentele, aptitudinile, punctele tari și carențele.

d. evaluează-te regulat:

*„Luați seama dar, voi, care uitați pe Dumnezeu, ca nu cumva să vă sfâșii și să nu fie nimeni să vă scape.” (Psalmul 50:22 RMNN)*

e. nu uita:

*„Odată a vorbit Dumnezeu, de două ori am auzit că «puterea este a lui Dumnezeu».” (Psalmul 62:11 RMNN)*

### 9. Fii parte a unui context de dare de seamă

*„Așadar, mărturisiți-vă păcatele unii altora și rugați-vă unii pentru alții, ca să fiți vindecați. Rugăciunea fierbinte a celui drept este foarte puternică.” (Iacov 5:16)*

### C. Iubește-ți aproapele ca pe tine însuși

Stai de vorbă cu partenerul/partenera de viață, cu copiii/părinții voștri.

Cunoaște-ți aproapele, cultivând intențional o relație zilnică progresivă cu ea/el.

Cunoaște-te pe tine însuși, prin ochii aproapelui, identificând și îndepărtându-ți propriile carențe.

Fă-ți un plan în vederea creșterii calitative a relațiilor, în ordinea priorităților lor, și implementează-l.

### D. Iubește mireasa lui Cristos, Biserica locală

Stai de vorbă cu liderii din biserica ta și dezvoltăți și implementați împreună o strategie de creștere calitativă a relațiilor:

- identificați nevoile și alegeți primul pas;
- identificați piedicile care împiedică dezvoltarea relațiilor;
- identificați resursele necesare;
- formați echipe de lucru;
- implementați schimbările;
- convingeți-vă membrii bisericii să se încreadă în Domnul (Faptele Apostolilor 27:33-34).

### E. Iubește misiunea lui Dumnezeu, mântuirea lumii

*„Vrei să schimbi lumea? Începe prin a fi suficient de curajos încât să îți pese!” Cleo Wade*

#### 1. Înțelege vremurile

*Nicolae Steinhardt, Trei fenomene ale timpului (Jurnalul fericirii, Paris 1937).*

#### 2. Studiază cultura, fă-ți un plan în vederea schimbării comunității și mobilizează întreaga comunitate creștină în acest sens

- identifică nevoile și alegerea primului pas;
- identifică resursele umane și financiare;
- formează echipele de lucru;
- implementează schimbările.

**3. Caută modele**

„Lucruri mărunte făcute cu mult drag schimbă lumea.” Steve Sjogren și Vineyard Community Church din Cincinnati, Ohio

**4. Creează-ți propriul model****5. Coalizează-te cu alți agenți și alte agenții ale schimbării****Proiect:****Lansarea procesului de schimbare în bine: pași practici spre schimbare individuală, familială, eclesială și culturală****I. Întâlnirea 1: Motivarea la schimbare în bine**

Care este problema fundamentală a ființei umane?  
Care este diferența dintre schimbare în bine și adaptare la bine?  
Ce și câte schimbări de durată în bine ai remarcat de când ești ucenic al lui Isus?  
Care au fost cauzele acelor schimbări?  
Ce gen de schimbări cunoști?  
Este schimbarea în bine opțională și de ce?

**II. Întâlnirea 2: Spre o teologie biblică a schimbării**

Ce spune Biblia despre schimbare?  
Ce spune Biblia despre schimbarea în bine?  
Care sunt factorii sau cauzele care fac posibilă schimbarea în bine?

**III. Întâlnirea 3: Identificarea principiilor biblice care stau la baza schimbării în bine**

Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în narațiunea istorică?  
Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în literatura profetică?  
Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în literatura de înțelepciune?  
Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în Psalmi?  
Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în evangheliu?  
Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în Faptele Apostolilor?  
Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în revelația generală?  
Ce principii stau la baza schimbării în bine evidențiate în literatura necreștină?

**IV. Întâlnirea 4: Creionarea unei strategii biblice în vederea schimbării în bine**

Ce pași ar trebui să facem ca să facilităm schimbarea în bine?  
Ce pași ar trebui să facem ca să facilităm schimbarea în bine la nivel individual?  
Ce pași ar trebui să facem ca să facilităm schimbarea în bine la nivel familial?  
Ce pași ar trebui să facem ca să facilităm schimbarea în bine la nivel eclesial?  
Ce pași ar trebui să facem ca să facilităm schimbarea în bine la nivel cultural?

**Bibliografie:**

Cornilescu, D. 1924. *Biblia* - (RMNN) Copyright © 2010, 2014 by Interconfessional Bible Society of Romania, with the approval of the British and Foreign Bible Society.

*Biblia, Nouă traducere în limba română* (NTLR) (Holy Bible, New Romanian Translation) Copyright © 2006 by Biblica.

Cornilescu, D. 2004. *Biblia, sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament; cu trimiteri*. Saline, Michigan: Romanian Bible Society.

*The Message* (MSG) Copyright © 1993, 2002, 2018 by Eugene H. Peterson.

Clear, James. 2018. *Atomic Habits: An Easy & Proven Way to Build Good Habits & Break Bad Ones*. Avery.

Crabb, Larry. 2011. *Înțelegând oamenii: Tânjirea profundă după relații*. Oradea, Kerigma.

Creek, Johns. 2019. *Discipleship Foundations: Understanding the Foundation of Life-on-Life Missional Discipleship*. GA: Life-on-Life Ministries.

Frankl, Victor. 2018. *Omul în căutarea sensului vieții*. București: Vellant.

Holiday, Ryan; Hanselman, Stephen. 2016. *The Daily Stoic: 366 Meditations on Wisdom, Perseverance, and the Art of Living: Featuring new translations of Seneca, Epictetus, and Marcus Aurelius*. Profile Books, Ltd.

Pelikan, Jaroslav. 2006. *Tradiția Creștină, vol. I*. Iași, Polirom.

Lane, T; Tripp, P. 2006. *How People Change*. New Growth Press, Greensboro, N. Carolina.

Sjogren, Stev. 2021. *Conspiracy of Kindness: A Unique Approach to Sharing the Love of Jesus*. Bethany House.

Steinhardt, N. 2008. *Jurnalul fericirii*. Bucuresti, Editura Polirom.

[https://www.blueletterbible.org/faq/don\\_stewart/don\\_stewart\\_356.cfm](https://www.blueletterbible.org/faq/don_stewart/don_stewart_356.cfm), accesat la 16.04.2022.

<https://ascultareacredintei.wordpress.com/tag/imutabilitate>, accesat la 16.04.2022.

<https://www.monergism.com/thethreshold/articles/onsite/augustinewill.html>, accesat la 16.04.2022.

<https://rightwords.ro/citate/secretul-adaptarii-mele-la-viata-am-schimbata-disperarile--126612>, accesat la 16.04.2022.

<https://www.quotespedia.org/fy/authors/m/mike-murdock/you-will-never-change-your-life-until-you-change-something-you-do-daily-mike-murdock>, accesat la 16.04.2022.

<https://dexonline.ro/definitie/schimba>, accesat la 16.04.2022.

<https://dexonline.ro/definitie/adapta>, accesat la 16.04.2022.

<https://www.biblegateway.com/passage/?search=evrei+5%3A8-9&version=YLT>, accesat la 16.04.2022.

# UN MODEL BIBLIC DE SCHIMBARE ÎN BINE

de Richard Millhouse

## I. Să ajutăm oamenii să se schimbe – imagine de ansamblu a modelului de ucenicizare

În cartea sa *How People Change (Cum se schimbă oamenii)*, Paul Tripp folosește un model de ucenicizare numit *Tensiunea-Spinii-Crucea-Roadă*, pentru a ne ajuta să înțelegem cum se petrece schimbarea durabilă în viața unui credincios.

Tensiunea	Spinii	Crucea	Roadă
<p>Situația/ Problema</p> <p>Reacția ne arată calea către relația cu acea persoană.</p>	<p>Reacții păcătoase la Tensiune care ne oferă oportunitatea de a uceniciza.</p> <p>Calea – ne oferă acces la inima acelei persoane.</p>	<p>Ce anume nu vede persoana respectivă? Ce anume uită cu privire la Dumnezeu, propria persoană, alți oameni?</p> <p>Cum o pot ajuta să vadă aceste lucruri?</p>	<p>Cum ar trebui să arate supunerea și schimbarea?</p> <p>Care va fi dovada că schimbarea s-a produs în viața persoanei?</p>
<p>Oportunitate de a-L arăta pe Cristos prin modul în care îi răspundem acelei persoane și ne pasă de ea.</p> <p>Urmărește acea persoană în situația sa de viață. Ascultă ce spune Dumnezeu, ce-ți spui tu ție însuși, limbajul emoțional și interpretativ.</p> <p>Construiește o relație pentru ca viitoarele conversații să poată avea loc.</p>	<p>Cum reacționează persoana respectivă? Ce anume deține controlul asupra acestei persoane?</p> <p>Adună informații observând, ascultând și punând întrebări potrivite.</p> <p>Trebuie să cunoști contextul și istoricul pentru a determina ce provoacă și motivează reacția acelei persoane.</p> <p>Identifică felul în care reacția sa îi afectează pe ceilalți.</p>	<p>Oferă-i acelei persoane atât alinarea, cât și chemarea Evangheliei. Ce are nevoie să-și reamintească și de ce promisiuni și convingeri are nevoie?</p> <p>Ceea ce ai adunat în cadrul etapei Cunoaște te ajută să structurezi adevărul pe care îl vei spune acelei persoane.</p>	<p>Oferă direcție, claritate, responsabilitate în zonele de Crede și Comportă-te, punând accent pe schimbarea inimii.</p> <p>Acest lucru va include următorii pași, un plan specific pentru responsabilitate și identificarea resurselor suplimentare de care acea persoană va avea nevoie.</p> <p>Care va fi rolul tău în cadrul acestui plan?</p>

**Ideea centrală:**

Modul în care o persoană reacționează la Tensiune reprezintă poarta către ucenicizare. Spinii săi creează o oportunitate pentru noi să intrăm într-o relație pe termen lung, unde putem aborda subiectul inimii.

**II. Aplicarea modelului „Cum se schimbă oamenii” în viața mea**

Păcatul străbate inima, iar calea vindecării trece prin cruce. Cartea lui Paul Tripp, *How People Change (Cum se schimbă oamenii)*, ne ajută să înțelegem profunzimea acestor două adevăruri, examinându-ne Inima, Spinii, Crucea și Rosta. Cartea sa, *Instruments in a Redeemer's Hands (Instrumente în mâinile Mântuitorului)*, ne arată cum să folosim metoda *lubește, Cunoaște, Vorbește, Acționează* pentru a face ucenici și pentru a păstori oamenii într-un mod care duce la schimbare și vindecare durabilă.

Acest exercițiu este conceput ca un instrument de învățare, care să te pregătească să aplici acest lucru în propria ta viață, astfel încât să îl poți folosi mai eficient, în timp ce faci ucenici.

**A. Tensiunea**

Tensiunea este situația care creează dificultate și pune presiune. Poate fi vorba de suferință sau de binecuvântare. Poate fi rezultatul degradării acestei lumi, al răului care ți s-a făcut sau poate fi efectul propriilor tale păcate. Tensiunea poate produce diverse efecte și diferite grade de impact.

Describe tensiunea	De ce îți produce tensiune această situație? (Care este sursa?)	Ce notă i-ai da, pe o scară de la 1 la 10?

**B. Spinii**

**Spinii sunt reacții păcătoase pe care le avem la tensiune.** Acestea pot varia, de la încercarea de a evada la a face pe victima, incluzând orice opțiune posibilă între aceste extreme: atitudine defensivă, puseuri, paralizie cauzată de frică și disperare, autoapărare, exagerare, control etc. Răspunsul nostru la tensiune izvorăște din inima noastră. Trebuie să fim atenți la reacțiile noastre și să NE DĂM SEAMA ce anume ne călăuzește gândurile, sentimentele și comportamentul.

Ce gândesc sau simt despre mine însumi?	Ce gândesc sau simt despre Dumnezeu?	În ce mod păcătos am răspuns?	Care sunt relațiile afectate de reacția mea?	Ce anume îmi guvernează inima și influențează comportamentul?

**C. Crucea**

Crucea ne țintește inimile și idolii funcționali. *Pe ce mă bazez în această situație? Ce cred despre Dumnezeu? Ce uit despre caracterul și dragostea Lui față de mine? Ce adevăr trebuie să cred pentru a-mi înfrunta necredința? Ce asigurare cu privire la identitatea mea din Evanghelie trebuie să-mi amintesc?* Trebuie să ADRESĂM direct orbirea noastră spirituală cu ajutorul Cuvântului Său, în închinare și în cadrul comunității biblice.

Care sunt minciunile pe care le crezi în această situație? Ce uiți cu privire la Dumnezeu?

**D. Mângâierea pe care o găsesc în Evanghelie**

Adevărul despre identitatea mea în Cristos:		Versete:	
Adevăruri despre iertarea lui Cristos și promisiunile lui Dumnezeu pentru mine:		Versete:	
Adevăruri despre puterea disponibilă mie de a trăi o viață transformată:		Versete:	

**E. Chemarea Evangheliei pentru mine**

Există ceva ce trebuie să mărturisesc?

Există un angajament pe care trebuie să mi-l iau?

**F. Rода**

**Rода** este un răspuns răscumpărat la efectul tensiunii care mă afectează. Este diferită de schimbarea comportamentului, deoarece această transformare este rezultatul lucrării Duhului Sfânt de a ne schimba inimile și a ne ajuta să ascultăm. Este o transformare energizată de identitatea mea în Cristos și este caracterizată de voința de a FACE, bazat pe ceea ce Dumnezeu a făcut deja pentru mine.



**G. Care sunt următorii tăi pași în zona de Crede și Comportă-te?**

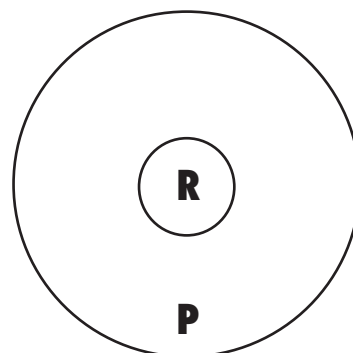
Cum ar trebui să gândesc diferit cu privire la această situație?	
Cum îmi va afecta acest lucru comportamentul? (Următorii mei pași)	

*Ține minte că scopul este transformarea inimii, nu rodirea artificială*

**H. Clarifică diferența dintre preocupare și responsabilitate:**

*Preocuparea* trebuie să i-o încredințez lui Dumnezeu. Nu am niciun control asupra ei și nu am nicio putere să generez schimbare. *Responsabilitatea* este ceva pentru care voi fi tras la răspundere. Ceva pentru care voi da socoteală.

Când mă gândesc la această situație (TENSIUNEA) și la ceea ce știu despre inima mea, care aspecte ale acestei situații ar trebui să le încredințez lui Dumnezeu și pentru care va fi nevoie să îmi asum responsabilitatea și să răspund cu ascultare fidelă?

**I. Planul de dare de seamă**

De ce fel de ajutor constant voi avea nevoie?	
La cine ar trebui să apelez și să îl/o invit să ia parte la acest proces împreună cu mine? Cine altcineva ar trebui să știe cum mă descurc?	
Am nevoie de alte resurse care să mă ajute în această situație?	
Altele:	

## Proiect:

### I. Prima întâlnire:

#### TENSIUNEA

Discutați ideea de tensiune și identificați-o (situația și problema) în diferite domenii ale vieții:

- la locul de muncă;
- în relația cu familia (părinți, frații, soț/soție, cuscari);
- în atitudinea voastră față de oameni, circumstanțele, provocări din viață;
- în îngrijorările voastre.

Abordați ideile sugerate despre tensiune:

- descrieți tensiunea;
- explicați de ce vă produce tensiune această situație;
- evaluați intensitatea acestei tensiuni, pe o scară de la 1 la 10.

#### SPINII

Discutați ideea de spini și identificați-i (reacțiile păcătoase pe care le avem la tensiune).

Abordați ideile sugerate despre spini:

- ce gândesc sau simt despre mine însumi?
- ce gândesc sau simt despre Dumnezeu?
- în ce mod păcătos am răspuns?
- care sunt relațiile afectate de reacția mea?
- ce anume îmi guvernează inima și influențează comportamentul?

### II. A doua întâlnire:

#### CRUCEA

Identificați și discutați ce se întâmplă în inima voastră și referitor la idolii voștri funcționali. Acest pas se numește *Crucea*.

Abordați ideile sugerate despre cruce:

- pe ce mă bazez în această situație?
- ce cred eu despre Dumnezeu?
- ce uit eu despre caracterul și dragostea Lui față de mine? etc.

Mângâierea pe care o găsesc în Evanghelie:

- adevărul despre identitatea mea în Cristos - versete;
- adevăruri despre iertarea lui Cristos și promisiunile lui Dumnezeu pentru mine - versete;
- adevăruri despre puterea disponibilă mie de a trăi o viață transformată - versete.

Chemarea Evangheliei pentru mine:

- există ceva ce trebuie să mărturisesc?
- există un angajament pe care trebuie să mi-l iau?

## ROADA

Identificați și discutați ce anume reprezintă un răspuns care dă roade biblice.

Abordați ideile sugerate despre cruce:

- care sunt următorii tăi pași în zona de Crede și Comportă-te?
- cum ar trebui să gândesc diferit cu privire la această situație?
- cum îmi va afecta acest lucru comportamentul? (Următorii mei pași)

Faceți un plan de dare de seamă:

- de ce fel de ajutor constant voi avea nevoie?
- la cine ar trebui să apelez și să îl/o invit să ia parte la acest proces împreună cu mine?  
Cine altcineva ar trebui să știe cum mă descurc?
- am nevoie de alte resurse care să mă ajute cu această situație?

### III. A treia întâlnire

- revizitați fiecare punct și împărtășiți-vă experiențele pozitive, provocările și întrebările.

## Bibliografie:

Gurnall, William. 1655. *The Christian in Complete Armour, Banner of Truth Trust*. Edinburgh, England.

Lane, T; Tripp, P. 2006. *How People Change*. New Growth Press, Greensboro, N. Carolina.

Tripp, Paul David. 2002. *Instruments in the Redeemer's Hands*. P&R Publisher, Phillipsburg, New Jersey.

# PRINCIPII BIBLICE ALE EVALUĂRII

de Romulus Ștefanuț și Ovidiu Ghiță

## I. Instrucțiuni

- A. Participanții vor fi împărțiți în grupuri mici.
- B. Grupurile mici se vor întâlni separat timp de 45 de minute.
- C. Fiecare grup va delega următoarele responsabilități:
  1. facilitarea discuției;
  2. monitorizarea încadrării în timp;
  3. consemnarea interacțiunii în vederea împărtășirii ei în plen.
- D. În timpul celor 45 de minute, grupul mic va:
  1. alege sau desemna un coordonator, un monitor și un secretar (3-5 minute);
  2. citi pasajul biblic desemnat (5-8 minute);
  3. observa și analiza textul biblic desemnat:
    - a. punerea întrebărilor care să permită înțelegerea textului în contextul mai larg (15 minute);
    - b. interpretarea textului și formularea unor adevăruri, legi sau principii despre evaluare (10-15 minute).
- E. Un reprezentant din fiecare grup va împărtăși în plen principiile de evaluare descoperite în grupul mic (3-5 minute pentru fiecare grup).

Pasaje de analizat în grupuri mici:

Geneza 1:1-2:3

Exod 18:1-27

Neemia 1:1-11

Neemia 2:1-20

Neemia 4:1-23

Psalmul 90:1-17

Luca 9:1-10

Faptele Apostolilor 1:6-14, 2:37-42

1 Corinteni 3:1-22



# EVALUAREA CA PREMISĂ MAJORĂ A SCHIMBĂRII ÎN BINE

de Adrian Paul, Romulus Ștefănuț și Gelu Paul

## I. Motto-uri:

„Învață-ne să ne numărăm bine zilele, ca să căpătăm o inimă înțeleaptă!” (Psalmul 90:12)

„O viață neevaluată nu merită trăită!” Socrate

## II. Scopul și obiectivele evaluării

**A. Scopul evaluării** este creșterea rostului, valorii și semnificației obiectului, procesului sau persoanei evaluate.

### B. Obiectivele evaluării BIG 5.2:

Evaluarea gradului de stabilitate și maturitate a membrilor bisericii, pentru a identifica schimbările de perspectivă și practicile de implementat în biserica locală (sondajul individual de spiritualitate).

Evaluarea sănătății bisericii, a măsurii în care își împlinește scopul și misiunea, în baza caracteristicilor calitative esențiale, în vederea identificării schimbărilor de perspectivă și a practicilor necesare pentru menținerea sănătății și eficienței (sondajul DNB).

## III. O scurtă perspectivă biblică asupra evaluării:

Dumnezeu creează după un plan detaliat și evaluează tot ce a creat (Geneza 1-3).

Omul făcut după chipul lui Dumnezeu (*imago Dei*) este responsabilizat să împlinească „Mandatul cultural” (Geneza 1:28), i se recomandă să se autoevalueze (2 Corinteni 13:5), este evaluat (Geneza 6:5-7, Iona 3:10 etc.) și va avea parte de o evaluare finală (Matei 25:31).

Slujitorii Vechiului Testament planifică și evaluează, aliniindu-și misiunea la planul suveran al lui Dumnezeu (ex. Moise - Cortul Întâlnirii; Neemia - zidirea cetății Ierusalimului; David - construirea Templului).

## IV. O perspectivă educațională asupra evaluării

*Evaluarea* se face în baza unor criterii prestabilite guvernate de anumite presupuziții, valori și practici și a unui plan.

*Evaluarea este obligatorie.*

*Evaluarea este specifică: evaluăm faptele, eficiența, caracterul, direcția.*

*Evaluarea este formativă: urmărește și permite schimbarea în bine.*

*Evaluarea este sumativă:*

- pedeapsă;
- răsplată.

*Evaluarea este benefică.*

*Evaluarea este esențială:*

- în vederea împlinirii vocației;
- în vederea împlinirii scopului vieții: gloriificarea lui Dumnezeu;
- în vederea împlinirii misiunii: Mandatul creației (Geneza 1:28) și cultic, Mandatul integrator (Matei 28:18-20, Faptele Apostolilor 1:8).

*Evaluarea are sens în contextul existenței unui plan sau a unei strategii.*

*Evaluarea se face dinspre interior spre exterior: inima (sentimentele, gândurile) și comportamentul (Ieremia 17:9-10).*

## **Evaluăm**

*Eficacitatea sau orientarea pe scop (facem ce trebuie să facem?).*

*Eficiența sau orientarea pe proces (facem bine ce facem?).*

*„Puțini oameni bine pregătiți sunt mult mai eficienți decât mulți oameni pregătiți superficial.”*

## **Evaluăm**

*Evaluăm cantitativ:*

- cât de multă reclamă I-am făcut lui Dumnezeu în anul acesta?
- cât de mult rod I-am adus lui Dumnezeu în anul acesta?
- câți ucenici am făcut în anul acesta?

Investiția masivă intenționată în puțini oameni facilitează o creștere exponențială.

*Evaluăm calitativ*

- ce fel de reclamă I-am făcut lui Dumnezeu în anul acesta?
- ce fel de roadă I-am adus lui Dumnezeu în anul acesta?
- ce fel de ucenici am făcut în anul acesta?

*Evaluarea este organică: este continuă și ciclică (zilnic, săptămânal, lunar, anual, cincinal, în fiecare fază a vieții).*

*Evaluarea tradițională sau transformațională.*

**Evităm extremele:**

- *spiritualism*;
- *narcisism*;
- *behaviorism/fariseism*;
- *tehnocratism*;
- *negativism*;
- *umanism/progresism*.

**Proiect:**

- I. Descoperiți în Scriptură consecințe ale unei evaluări biblice asupra vieții și slujirii, precum și ale ignorării acestui demers.
- II. Stabiliți un calendar pentru anul în curs pentru evaluarea (preliminară, formativă și sumativă) a două aspecte: slujirea voastră principală și relația voastră cu Dumnezeu și cu familia.
- III. Pregătiți un mesaj biblic (sau un studiu biblic) despre importanța evaluării ca mod de viață. Prezentați-l în contextul slujirii voastre, în următoarele patru luni.

**Bibliografie:**

Cornilescu, D. 1924. *Biblia* - (RMNN) Copyright © 2010, 2014 by Interconfessional Bible Society of Romania, with the approval of the British and Foreign Bible Society.

*Biblia, Nouă traducere în limba română* (NTLR) (Holy Bible, New Romanian Translation) Copyright © 2006 by Biblica.

Cornilescu, D. 2004. *Biblia, sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament; cu trimiteri*. Saline, Michigan: Romanian Bible Society.

Bonhoeffer, Dietrich. 1949. *The Cost of Discipleship*. New York: Macmillan.

Deming, W. Edwards. 1960. *Sample Design in Business Research*. New York: Wiley.

Deming, W. Edwards. 2000. *Out of the crisis*, Cambridge. Mass: MIT Press.

Pope, Randy; Murray, Kitty. 2013. *Insourcing: Bringing Discipleship Back to the Local Church. The Leadership Network Innovation Series*. Grand Rapids: Michigan Zondervan.

Schwarz, Christian A. 1998. *Natural Church Development: A Guide to Eight Essential Qualities of Healthy Churches*. Carol Stream, IL: ChurchSmart Resources.





# **EVALUAREA VIETII SPIRITUALE A PARTICIPANȚILOR**

de Ovidiu Ghiță, Romulus Ștefănuț și Gelu Paul

## **I. Demografie**

Statistici generale: vârstă, sex, geografie  
Asociere religioasă și nivel de educație  
Implicarea în lucrare

## **II. Ucenicia: misiunea bisericii**

Perspectiva (1-2)  
Nivelul de implicare (3)  
Motivația (4-5)

## **III. Practicarea valorilor esențiale (6, 6.1-10)**

## **IV. Pelerinajul spiritual**

Poziția (7, 8)  
Convingerile (9-11)

## **V. Formarea spirituală (12-14)**

## **VI. Identitatea și practicile evlavioase (16-21)**

## **VII. Orientarea în viață (15, 22)**

## **VIII. Pregătirea și echiparea pentru slujire și impactul (23-25, 27-28, 26)**

## **IX. Convertirea la Biserica lui Cristos (29-34)**



# EVALUAREA SĂNĂTĂȚII BISERICII

de Gelu Paul

## I. Introducere în dezvoltarea naturală a bisericii: Ce este DNB?

- un studiu empiric a 70.000 de biserici din 86 de țări, de pe cinci continente, de toate confesiunile, mărimile, sănătoase sau nesănătoase, în creștere sau descreștere, derulat timp de 25 de ani;
- o serie de principii universale aplicabile tuturor bisericilor;
- un instrument care ajută la identificarea locului în care a ajuns biserica, raportat la punctul inițial de plecare și la destinația finală, tocmai pentru a putea identifica pașii următori în acest pelerinaj;
- un proces de facilitare a creșterii calității și sănătății bisericii;
- o strategie de eliberare a întregului potențial al bisericii.

## II. Două opțiuni

În general, fie că sunt conștientizate sau nu, există două abordări cu privire la creșterea unei biserici: **paradigma tehnocrată** și cea **spiritualistă**.

**A. Paradigma tehnocrată:** avansată de cei care cred că soluția pentru creșterea bisericii este angajarea profesioniștilor în fiecare departament sau lucrare. Doar atunci lucrurile vor merge bine, doar atunci va crește biserica.

**B. Paradigma spiritualistă:** promovată și susținută de cei care consideră că doar rugăciunea, postul, predicarea, Duhul Sfânt (susținând în felul acesta un anume tip de lenevie organizațională) reprezintă tot ceea ce o biserică are nevoie pentru a crește.

Ambele opțiuni sunt soluții extreme, niciuna dintre ele nefiind susținută de Biblie, niciuna nefiind biotică.

## III. Principiul „de la sine”

*„Cu Împărăția lui Dumnezeu este ca atunci când aruncă un om sămânța în pământ: fie că doarme noaptea, fie că stă treaz ziua, sămânța încolțește și crește fără să știe el cum. Pământul rodește singur: întâi un fir verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic: și când este coaptă roada, pune îndată secera în ea, pentru că a venit secerișul.” (Marcu 4:26-29)*

#### IV. Rolul nostru

„Eu am sădit, Apolo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească. Suntem împreună lucrători cu Dumnezeu.” (1 Corinteni 3:6)

- semănatul, îngrijitul, seceratul;
- îndepărtarea piedicilor din calea creșterii;
- focalizarea: factorul minim.

#### V. Responsabilitatea lui Dumnezeu: creșterea de la sine

#### VI. Întrebări cheie

Ce?	Opt trăsături calitative
Când?	Strategia factorului minim
Cum?	Șase principii biotice

##### A. Ce? Opt caracteristici calitative

- conducere care împuternicește;
- slujire bazată pe daruri;
- spiritualitate pasionată;
- structuri funcționale;
- închinare inspiratoare;
- grupuri mici holistice;
- evangelizare orientată pe nevoi;
- relații bazate pe dragoste.

##### 1. Conducere care împuternicește

„Felicitări, domnule pastor! Pregătirea despre conducere pe care ați facut-o a fost așa de bună, că nu mai avem nevoie de dumneavoastră!”

- lasă-l pe Dumnezeu să te împuternicească;
- împuternicește prin exemplul pe care-l dai;
- împuternicește dând viziune;
- împuternicește mobilizând și echipând;
- împuternicește antrenând;
- împuternicește multiplicând.

##### 2. Slujire bazată pe daruri

Efeseni 4:11-16

Romani 12:3-8

1 Corinteni 12:4-11

##### 3. Spiritualitate pasionată

„În sânguință, fiți fără preget. Fiți plini de râvnă cu duhul. Slujiți Domnului. Bucurați-vă în nădejde. Fiți răbdători în necaz. Stăruiți în rugăciune.” (Romani 12:11-12)

- dezvoltă-ți pasiunea pentru Dumnezeu;
- cultivă, în plen, pasiunea pentru Dumnezeu;
- conectează spiritualitatea pasionată cu slujirea.

#### 4. Structuri funcționale

#### 5. Închinare inspiratoare

*„Bucurați-vă întotdeauna. Rugați-vă neîncetat. Mulțumiți lui Dumnezeu pentru toate lucrurile; căci aceasta este voia lui Dumnezeu, în Cristos Isus, cu privire la voi.”  
(1 Tesaloniceni 5:16-19)*

- închinarea ca stil de viață;
- închinarea în grupuri mici;
- închinarea în plen;
- închinarea inspiratoare.

#### 6. Grupuri mici holistice

- holistice;
- spirituale;
- relaționale;
- practice;
- relevante, transformatoare;
- multiplicarea grupului mic: cea mai înaltă corelare cu calitatea și creșterea.

#### 7. Evanghelizare orientată pe nevoi

#### 8. Relații bazate pe dragoste

### B. Când? Strategia factorului minim: butoiul

Cea mai scurtă doagă determină cantitatea de apă pe care o poate reține butoiul.

### C. Cum putem face acest lucru?

Să eliberăm „potențialul biotic” în cele opt caracteristici calitative.

Potențialul biotic este „Capacitatea maximă a unui organism de a crește și de a se reproduce în condiții ideale”.

#### Principii biotice

- interdependența;
- multiplicarea;
- transformarea energiei;
- folosirea multiplă;
- simbioza;
- rodnicia;

**1. Interdependența** – modul în care sunt aranjate și integrate părțile în sistem este mai important chiar decât părțile în sine. Organizarea celulelor într-un organism sănătos sau un organism bolnav.

**2. Multiplicarea** – nu urmărim plantarea unui copac care crește la nesfârșit, ci a unui copac care se multiplică și dă naștere, la rândul lui, la alți copaci.

**3. Transformarea energiei** – la fel ca apa care este dirijată printr-un baraj hidrotehnic,

spre a produce energie electrică sau șuvoi care inundă și distruge totul în cale.

4. **Sustenabilitatea** – refolosirea energiei obținute în energizarea întregului sistem. Nu crearea unui program special de formare a liderilor, ci pregătirea liderilor care slujesc, în timp ce slujesc.
5. **Simbioza** – antonimul competiției. Cooperarea creștinilor aflați în diferite lucrări, pentru un singur scop: Glorificarea lui Dumnezeu și lărgirea Împărăției Lui.
6. **Rodnicia** – fiecare membru al bisericii are un rol, un scop, o funcție și lucrează ÎMPREUNĂ pentru același scop, indiferent de rolurile lor.

#### D. Adjective biotice

- conducere care împuternicește;
- slujire bazată pe daruri;
- spiritualitate pasionată;
- structuri funcționale;
- închinare inspiratoare;
- grupuri mici holistice;
- evangelizare orientată pe nevoi;
- relații bazate pe dragoste.

## Proiect:

### DNB: O abordare mai structurată

- I. Fiecărui lider cheie i se oferă un exemplar al Ghidului rezumat, în vederea familiarizării cu el. Liderii sunt apoi invitați la o întâlnire, pentru a discuta Ghidul rezumat și pentru a parcurge împreună Ghidul poveștii.
- II. La această întâlnire inițială se vor discuta Ghidul rezumat și Ghidul poveștii. În curând se vor face primii pași practici care vor fi perfecționați la următoarele întâlniri. În continuare, se vor distribui Ghidul poveștii și ghidurile rămase, în funcție de darurile liderilor prezenți.
- III. La aproximativ o lună de la întâlnirea inițială, va avea loc o altă întâlnire pentru a discuta Ghidul stării și pentru a revizui pașii simpli de acțiune făcuți până în prezent. În continuare, se vor face pașii de acțiune stabiliți și ulterior rafinați.
- IV. La aproximativ o lună de la întâlnirea inițială, va avea loc o altă întâlnire pentru a discuta Ghidul strategiei și pentru a revizui progresul realizat în urma îndeplinirii punctelor de acțiune individuală. După această întâlnire, se va continua implementarea punctelor de acțiune individuale și a inițiativelor colective.
- V. Veți continua să vă întâlniți în mod regulat pentru a discuta și perfecționa progresul Ciclurilor personale de creștere și a oricăror inițiative DNB la nivelul bisericii (explicate în ghiduri). Aceste întruniri nu trebuie să dureze mult timp, dar trebuie să aibă loc.
- VI. După aproximativ un an, veți repeta Sondajul DNB, pentru a urmări progresul, pentru a sărbători orice creștere și pentru a da o atenție mai mare oricăror puncte critice culturale pe termen lung.

## Bibliografie:

Cornilescu, D. 2004. *Biblia, sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament; cu trimiteri*. Saline, Michigan: Romanian Bible Society.

Johnstone, Adam; NCD International. 2022. *Rezumatul Ghidului dezvoltării naturale a bisericii*. [www.ncdchurchsurvey.org](http://www.ncdchurchsurvey.org)

Johnstone, Adam; NCD International. 2022. *Ghidul stării*. [www.ncdchurchsurvey.org](http://www.ncdchurchsurvey.org)

Johnstone, Adam; NCD International. 2022. *Ghidul poveștii*. [www.ncdchurchsurvey.org](http://www.ncdchurchsurvey.org)

Johnstone, Adam; NCD International. 2022. *Ghidul strategiei*. [www.ncdchurchsurvey.org](http://www.ncdchurchsurvey.org)

NCD International. 2011. *Natural Church Development profile*. [www.ncdchurchsurvey.org](http://www.ncdchurchsurvey.org)

Schwarz, Christian A. 2003. *Dezvoltarea naturală a bisericii: Un ghid al celor opt trăsături esențiale ale unei biserici sănătoase*. Timișoara, Impact Media.

Schwarz, Christian A. 2004. *ABC-ul dezvoltării naturale a bisericii*. Timișoara, Impact Media.

Schalk, Christoph. 2004. *Introducere în Dezvoltarea naturală a bisericii*. Timișoara, Impact Media.

Schwarz, Christian A.; Schalk, Christoph. 2008. *Ghidul de implementare pentru Dezvoltarea naturală a bisericii*. Timișoara, Impact Media.





# ÎMBRĂȚIȘAREA UCENICIEI BIBLICE

de Ovidiu Ghiță, Cristi Petricioiu și Cătălin Salomia

## I. Introducere

### A. Exercițiu introductiv:

Reflectează asupra întrebărilor de mai jos și scrie, în două paragrafe, răspunsurile tale:

- În ce mod și în ce măsură te ajută biserica ta să umbli cu Domnul?
- Ce anume înțelegi tu prin ucenicie?
- Cum se face ucenicie în biserica din care faci parte?

### B. Ucenicia, o altă perspectivă – <https://hopeanimation.com/video/discipleship/>

Întrebare pentru discuții: gândindu-vă la cele văzute în video, care sunt deosebirile dintre ceea ce se face acum în biserica voastră (în ce privește ucenicia) și ce ar trebui să se facă?

## II. Ucenicia în Sfintele Scripturi

Procesul de învățare a păzirii Legii se desfășura în diferite contexte:

### A. Ucenicia în Vechiul Testament

#### 1. În familie:

Părinții erau responsabili să-și învețe copiii să păzească poruncile Domnului. Ei supravegheau însușirea învățăturilor și practicilor, corectarea și transmiterea lor din generație în generație (Geneza 18:19, Deuteronom 6:6-9, 25).

#### 2. În comunitate:

a. **De la om la om:** când un om al lui Dumnezeu face ucenici:

- i. Moise – Iosua: Exod 17:8-16, 24:12-13; 32:15-18; 33:7-11;
- ii. Eli – Samuel: 1 Samuel 2:18-19; 3:1-21;

iii. Ilie – Elisei: 1 Împărați 19:16b; 19:19-21; 2 Împărați 1:1-14.

#### b. În școli:

- i. școala proorocilor (Elisei – fiii proorocilor: 2 Împărați 4:38-44);
- ii. sinagoga sau adunările publice ( Neemia 8:1-8, 2 Cronici 34.29-33);
- iii. școala rabinică (Faptele Apostolilor 22:3, Pavel la picioarele lui Gamaliel).

#### Concluzii:

1. Ucenicia biblică, în Vechiul Testament, era un proces început în familie și continuat pe toată durata vieții, după caz lângă un îndrumător, în cadrul școlii proorocilor, al sinagogii sau al școlii rabinice.

Scopul uceniciei era dezvoltarea omului după inima lui Dumnezeu, virtutea principală cultivată fiind iubirea de Dumnezeu și de oameni (ascultarea poruncilor). Pentru că viața seculară se împletea cu sacralul, în cultura mozaică abordarea uceniciei era una holistică.

2. Cadrul de instruire era:

a. non-formal (părinți – copii, maestru/învățător – ucenic);

- i. în familie, accentul era pus pe cunoaștere și experiență, în contextul relației dintre părinți și copii;
- ii. în cadrul relației dintre maestru și ucenic, pregătirea era specializată, urmând un proces gradual, într-un cadru informal și nonformal, care asigura climatul potrivit pentru învățare și transmiterea fidelă a valorilor și practicilor. Ucenicul desfășura la început activități „necalificate”, urmând ca, la finalul procesului, să poată prelua responsabilitățile maestrului (Moise – Iosua, Eli – Samuel, Ilie – Elisei).

b. formal (ex: școala proorocilor).

Cadrul formal, comunitar favoriza păstrarea și perpetuarea valorilor, tradițiilor și practicilor.

## B. Ucenicia în Noul Testament

### 1. Isus Cristos:

a. contextul de ucenicie era, prin excelență, unul relațional și transformator, guvernat de alte valori decât cele ale societății:

- i. ucenicii trebuiau să se vadă unul pe altul ca parte a aceleiași familii (familia lui Dumnezeu);
- ii. trebuiau să se slujească unii pe alții, nu să stăpânească unii peste alții;
- iii. Cristos îi iubea cu intensitate și același mod de dragoste trebuia să caracterizeze și relațiile dintre ei;
- iv. Cristos se oferea pe Sine în toate aspectele ca model inspirativ și practic.

b. procesul de ucenicie era centrat pe Domnul Cristos (cristocentric), antrenând întreaga ființă (holistic) și transformator (inima, atitudinile și comportamentul):

- i. ucenicii erau chemați să devină urmași ai lui Isus Cristos;
- ii. Isus s-a îngrijit de toate nevoile lor;

- iii. în școala Domnului Isus schimbarea personală urmărește schimbarea comunității;
  - iv. produsul finit al uceniciei în școala lui Isus era un caracter transformat după chipul lui Dumnezeu și o comunitate slujitoare în ascultare de El.
- c. procesul de ucenicie era guvernat de următoarele principii:
- i. principiul slujirii – Matei 23:1-12; Luca 22:24-27;
  - ii. principiul dezvoltării caracterului – Luca 9:23-25; Ioan 15:7-17; Matei 5-7;
  - iii. principiul uceniciei ca mod de viață – Luca 9:23-25;
  - iv. principiul instruirii progresive și continue – Ioan 14:25-26, Ioan 16:13-14;
  - v. principiul limitării în timp – Ioan 14:1-2, 25, Ioan 16:5a;
  - vi. principiul rodirii – Ioan 15:16;
  - vii. principiul multiplicării – Matei 28:18-20, Ioan 17:20.

## 2. Perioada apostolilor

Cuvântul ucenic, tradus din grecescul „mathetes”, se găsește de 270 de ori în evangheliile și în Faptele Apostolilor, dar nu și în epistole. Substantivul are înțelesul de aderent, începător, ucenic, novice.

Verbul „matheteuo” apare de patru ori în evangheliile și o singură dată în Faptele Apostolilor și are sensul de „a deveni un ucenic” – un aderent/partizan/sprijinitor al unei școli sau al unui individ.

Faptele Apostolilor 2:46, 5:42, 8:1-3, 20:20; Romani 16:3-5; Filimon 1, 2

- a. principalul context de ucenicie întâlnit în istoria Bisericii primare este cel relațional;
- b. metoda obișnuită era investiția directă și intenționată în viața ucenicului, în contextul vieții reale și al lucrării de slujire.

## III. Ucenicia în alte contexte istorice

### A. Ucenicia în Grecia antică

Influența dominantă a culturii grecești exercitate s-a răsfânt și asupra conceptului de ucenicie. Liderii politici și religioși, filosofii aveau oameni care îi urmau și care erau devotați cauzei, învățăturilor și credințelor lor.

Ucenicia practică de greci era focalizată pe transmiterea și însușirea informațiilor și dezvoltarea gândirii – cunoașterea fiind scopul „suprem” al uceniciei. Însușirea informației era primordială, maestrul urmărind în primul rând dezvoltarea minții. Virtutea principală fiind cunoașterea, dihotomia dintre cunoaștere și transformarea individului, pe baza cunoașterii, era foarte accentuată.

### B. Ucenicia în istoria Bisericii

În primele 4 secole, ucenicia avea loc cu precădere într-un context relațional.

Odată cu perioada expansiunii creștinismului în contextul libertății (după edictul lui Constantin), transmiterea învățăturii lui Cristos și ucenicia în general s-au desfășurat îmbrăcând progresiv hainele contextului cultural grecesc, deplasându-se de la cadrul formativ al bisericii la cel intelectualist al școlii.

În biserică, aspectul (și accentul) cognitiv al uceniciei este subliniat de dezvoltarea predicării și a învățământului catehetic.

Aspectul formativ se dezvoltă mai ales în viața monastică, unde ucenicia se practica într-un context experiențial-mistic.

Începând cu perioada reformei și continuând cu revoluția industrială, procesul de ucenicie a îmbrăcat, de regulă, forma unor modele educațional-academice.

În perioada puritanilor și a începutului dezvoltării misiunii mondiale, întâlnim frecvent clasele de studiu biblic (John Wesley este socotit părintele acestora) ca mediu pentru ucenicie.

### C. Ucenicia în vremurile de astăzi

În perioada modernă și post-modernă, preocuparea pentru ucenicia biblică după modelul „îtrupării” a căpătat amploare.

Un rol benefic în refocalizarea atenției Bisericii asupra procesului de ucenicie în contexte formativ-transformatoare l-au avut organizații parabisericești ca: Navigatorii, Campus Crusade for Christ, Youth With A Mission, precum și altele asemănătoare. Acestea au repus ucenicia ca mod de viață și instruirea pentru slujire în centrul viziunii lor.

Prin lucrarea lor, ele au influențat un mare număr de biserici locale în vederea reîntoarcerii la împlinirea mandatului dat de Cristos urmașilor Săi în Matei 28:18-20.

## IV. Definirea uceniciei biblice

*Scrieți o definiție proprie a uceniciei (individual).*

Întrebări pentru dialog în grup:

- *Cum ați definit ucenicia biblică?*
- *Ce trebuie să includă? Ce urmărește să formeze în ucenic?*

Ucenicia biblică se poate, deci, defini astfel:

*În sens restrâns, **ucenicia biblică** este un proces relațional, intenționat și sistematic, delimitat în timp, de schimbare a inimii, după chipul lui Cristos (imago Dei), în vederea pregătirii pentru lucrare, prin formare de convingeri și valori (missio Dei) prin puterea și sub călăuzirea Duhului Sfânt (Coram Deo).*

*În sens larg, **ucenicia biblică** este procesul relațional de transformare continuă a slujitorului lui Dumnezeu după chipul lui Cristos, prin puterea și călăuzirea Duhului Sfânt.*

**Ucenicia ca mod de viață** este perspectiva asupra vieții conform căreia învățarea umblării cu Cristos este la fel de naturală și continuă ca respirația, alimentația, odihna, munca sau slujirea lui Dumnezeu și a creaturilor Sale. (BIG-Impact, Ucenicia ca mod de viață, 2002)

*Un ucenic al lui Cristos este persoana care crește în cunoașterea Lui, prin schimbarea minții și inimii, prin discernerea și ascultarea de voia lui Dumnezeu și care aduce pe alții la Cristos, învățându-i să păzească tot ce a poruncit El.*

## V. Descrierea implicațiilor

- A. Ucenicia biblică este întruparea principiilor Scripturii care transcend timpul și cultura vremii. Practicarea uceniciei are ca efect dezvoltarea bisericii și extinderea Împărăției lui Dumnezeu.
- B. Practicarea cu consecvență a uceniciei biblice garantează transformarea (schimbarea în bine) a omului după chipul lui Cristos și împlinirea mandatului încredințat Bisericii.
- C. Perioadele în care ucenicia a fost tratată superficial au fost perioade de crize în viața bisericii, șocul acestor crize fiind resimțit cu putere și în generațiile următoare.
- D. Biserica lui Cristos are semnificație, relevanță și impact doar dacă ucenicia după modelul lui Cristos este înțeleasă și implementată practic.

## Seminar:

- I. Din exercițiul introductiv al lecției, reluați întrebările propuse și discutați, în grup, răspunsurile pe care le-ați dat individual.
  - În ce mod și în ce măsură te ajută biserica să umbli cu Domnul?
  - Ce anume înțelegi tu prin ucenicie?
  - Cum se face ucenicie în biserica din care faci parte?
- II. Discutați împreună despre ce aduce nou, în înțelegerea voastră, definițiile din Anexa 1. Cum pot fi aplicate aceste definiții la ucenicia practică în biserica voastră?
- III. Discutați următoarele texte: Faptele Apostolilor 2:46, 5:42, 8:1-3, 20:20; Romani 16:3-5; Filimon 1, 2 și răspundeți la întrebările:
  - Care sunt diferențele de practicare a uceniciei din biserica locală, comparate cu exemplele de mai sus?
  - Ce investiții directe și intenționate ați aborda în biserică, în viața ucenicului?
- IV. Care dintre principiile uceniciei biblice (cele subliniate în practica Domnului Isus) sunt accentuate și neglijate în ucenicia practică în biserica voastră. De ce?
- V. Cum credeți că se poate îmbrățișa ucenicia biblică, așa cum a fost ea definită, în biserica voastră?

## Proiect:

### I. Întâlnirea 1

- A. Discuție a echipei de conducere pentru a stabili ce anume trebuie făcut în biserica locală pentru înțelegerea uceniciei biblice, așa cum a fost definită.
- prezentarea în plenumul bisericii a misiunii Bisericii, a definiției biblice a uceniciei și a nevoii de a face ucenici;
  - compararea uceniciei pe care o practicăm noi cu diferitele moduri de ucenicie prezentate. Înțelegerea diferențelor și decizia de a aborda ucenicia biblică în biserică;
  - alcătuirea unei serii de predici despre ucenicie, care să fie prezentate în biserica locală.
- B. Rugăciune pentru înțelegerea procesului de ucenicie în biserică.

### II. Întâlnirea 2

- A. Reluarea discuției de la seminar, despre principiile uceniciei care nu sunt aplicate și detalierea unui plan cu ce anume trebuie schimbat în biserica locală pentru a putea fi aplicate.
- B. Prezentarea acestor principii biblice ale uceniciei către biserica locală, într-o serie de studii/predici.
- C. Rugăciune pentru aplicarea acestor principii în viața personală și a bisericii.

### III. Întâlnirea 3

- A. Discuții pe marginea implicațiilor despre beneficiile practicării uceniciei biblice, precum și a consecințelor nepracticării ei în viața personală și a bisericii.

## Bibliografie:

Cornilescu, D. 2004. *Biblia, sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament; cu trimiteri*. Saline, Michigan: Romanian Bible Society.

Societatea Misionară Română. 1995. *Dicționar biblic*. Oradea, Editura Cartea Creștină.

Hull, Bill. 2001. *Pastorul ucenicizator*. Arad, Editura Multimedia.

Coleman, Robert E. 2005. *Planul de evanghelizare al Învățătorului*. Cluj Napoca, Editura Logos.

*Ucenicia ca mod de viață: definiții*. 2002. Conferința BIG-Impact „Ucenicia ca mod de viață”, Băile Herculane.

Litera Internațional. 2002. *Noul dicționar explicativ al limbii române*. București, Editura Litera Internațional (Nodex).

Seche, Mircea și Luiza Seche. 2002. *Dicționar de sinonime*. București, Editura Litera Internațional.

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”. 1998. *Dicționarul explicativ al limbii române*. București, Editura Univers Enciclopedic.

# PROFILUL UCENICULUI MATUR

de Mihai Dumitrașcu

## I. Profilul ucenicului văzut în domeniile de bază ale vieții lui

În procesul uceniciei pornim de la trăsăturile care definesc profilul ucenicului. Astfel, putem să elaborăm procesul care să ducă la maturizarea ucenicului și, de asemenea, să „măsurăm” în mod obiectiv unde se află ucenicul în cadrul procesului uceniciei.

Vom privi la câteva caracteristici generale ale profilului ucenicului în șase domenii de bază ale vieții acestuia.

### A. Profilul ucenicului în relația cu Dumnezeu:

1. caută să pună pe primul loc relația cu Dumnezeu:
  - a. înaintea posesiunilor materiale (Matei 4:19-20, Marcu 10:28-30);
  - b. înaintea familiei (Luca 14:26a);
  - c. înaintea vieții personale (Luca 14:26b).
2. este preocupat de dezvoltarea relației cu Dumnezeu:
  - a. rămâne în Cristos (Ioan 15:7-8) prin credință și ascultare;
  - b. trăiește în ascultare (Ioan 15:10, Ioan 14:21).
3. investește în relația cu Dumnezeu:
  - a. practică cu consecvență disciplinele spirituale individuale: rugăciune, post, studiul Bibliei, meditație, solitudine etc.

### B. Profilul ucenicului în raport cu sine însuși

1. se leapădă de sine însuși (Luca 9:23, Galateni 2:20);
2. își asumă noua identitate în Cristos (2 Corinteni 5:17, Romani 8:1);  
*„Nu ceea ce facem determină cine suntem, ci ceea ce suntem determină ce facem.”*
3. se aseamănă tot mai mult cu Cristos (roada Duhului - Galateni 5) etc.

### C. Profilul ucenicului în relația cu familia

1. caută să fie o bună mărturie în cadrul familiei;
2. se străduiește să îndeplinească imperatiivele biblice legate de familie (Efeseni 5:21-33, 6:1-4).



#### D. Profilul ucenicului în relația cu biserica:

1. investește în relația cu ceilalți credincioși/își manifestă dragostea – Evrei 10:24-25:
  - a. petrece timp de calitate cu credincioșii;
  - b. veghere reciprocă – 1 Ioan 5:16/dare de socoteală;
  - c. îndemnare/încurajare;
  - d. iertare + aplanarea conflictelor – „Ferice de cei împăciuitori!”.
2. investește în formarea altor ucenici – 2 Timotei 2:2, Ioan 1:45-46;
3. investește în dezvoltarea bisericii/practică disciplinele spirituale comunitare:
  - a. dăruiește consecvent pentru nevoile bisericii;
  - b. slujește potrivit darurilor sale – Romani 12, 1 Corinteni 12;
  - c. se supune conducerii liderilor săi – se lasă îndrumat/sfătuit – Evrei 13:17;
  - d. se roagă pentru binele bisericii (progres, lideri) – Coloseni 4:3, Matei 18:19-20.

#### E. Profilul ucenicului în relație cu societatea:

1. întrupează Evanghelia:
  - a. caută să trăiască valorile creștine în viața de zi cu zi – Matei 5:13-16;
  - b. caută să infuzeze societatea cu valorile Împărăției prin:
    - i. dezvoltarea unei mentalități conform căreia tot ce face slujește extinderii granițelor Împărăției;
    - ii. mijlocirea regulată pentru orașul, județul sau țara sa (autoritățile locale) – 2 Timotei 2:1-4, Ieremia 29:7.
2. mărturisește/proclamă Evanghelia:
  - a. își mărturisește activ credința – Faptele Apostolilor 1:8, 8:4;
  - b. investește în relații, având în vedere influențarea celor nemântuiți;
  - c. apără credința creștină – 1 Petru 3:15.

#### F. Profilul ucenicului în relație cu lumea spirituală:

1. Se echipează cu toată armura lui Dumnezeu necesară în lupta cu puterile întunericului – Efeseni 6:11-17.
2. Învăță să umble în autoritatea „Numelui lui Isus”:
 

„Cei șaptezeci s-au întors plini de bucurie, și au zis: «Doamne, chiar și dracii ne sunt supuși în Numele Tău.» Isus le-a zis: «Am văzut pe Satana căzând ca un fulger din cer. Iată că v-am dat putere (exousia-autoritate) să călcați peste șerpi și peste scorpii, și peste toată puterea (dunamis-putere) vrăjmașului: și nimic nu vă va putea vătăma.»” (Luca 10:17-19)

## II. Profilul ucenicului prin ceea ce știe, face și este

### A. Ce ar trebui să creadă ucenicul (să îmbrățișeze - TO EMBRACE)

1. perspectiva creștină asupra lumii:
  - a. Biblia stabilește standardele morale;
  - b. Biblia este inspirată și suficientă pentru credință și conduita creștină.
2. Dumnezeu (teologie):

- a. 2 Corinteni 13:14.
3. Isus Cristos (cristologie):
  - a. Luca 1:26-35, Ioan 1:1-18, Isaia 7:14, Isaia 9:6, 1 Corinteni 15:1-4, Romani 4:25, Ioan 14:2-3, 1 Tesaloniceni 4:13-18.
4. Duhul Sfânt (pneumatologie):
  - a. Faptele Apostolilor 2:1-4, 8:14-17, 10:44-46;
  - b. Galateni 3:14-15;
  - c. 1 Corinteni 12-14.
5. creația și neascultarea omului (antropologie):
  - a. Geneza 1-3.
6. mântuirea prin Cristos (soteriologie):
  - a. Marcu 1:15;
  - b. Efeseni 2:8-9.
7. identitatea în Isus Cristos:
  - a. Ioan 1:12-13.
8. autoritatea Scripturii:
  - a. 2 Timotei 3:16-17.
9. Biserica (eclesiologie):
  - a. Efeseni 4:15-16.
10. eternitatea (escatologie):
  - a. 2 Corinteni 5:10;
  - b. 1 Corinteni 3:10-14.

**B. Ce ar trebui să facă un ucenic (să practice - TO DO):**

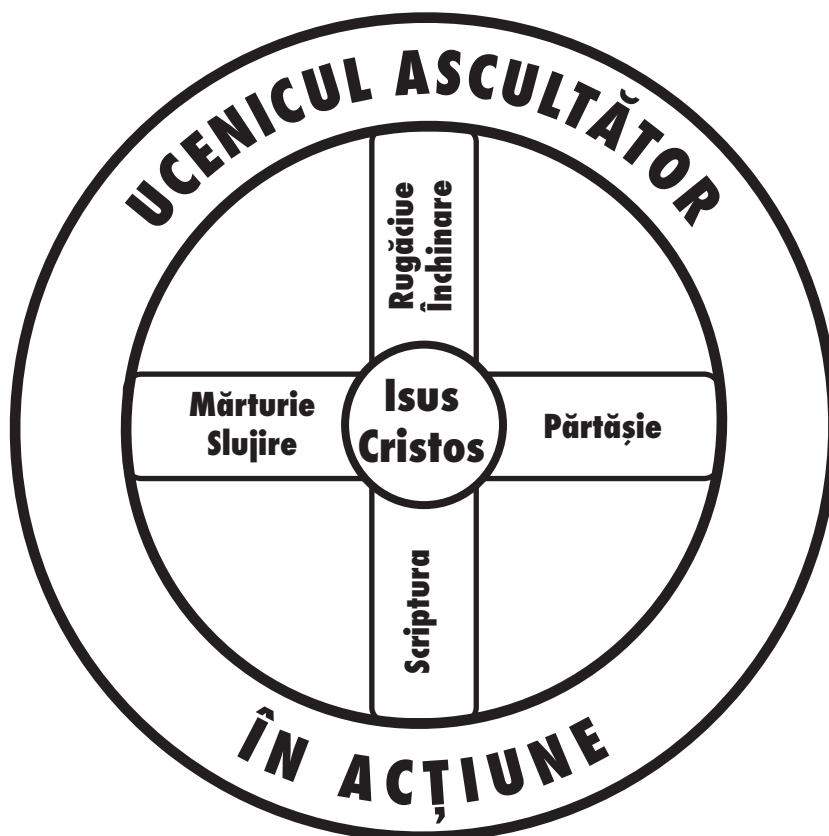
1. practicarea închinării – Psalmul 95:1-7;
2. rugăciunea – Psalmul 66:16-20);
3. studiul biblic – Evrei 4:12;
4. părtășia creștină – Faptele Apostolilor 2:42-47;
5. prioritatea: Dumnezeu – Matei 6:33;
6. slujirea în acord cu înzestrarea spirituală;
7. evanghelizarea – Efeseni 6:19-20;
8. dependența de umplerea cu Duhul Sfânt – Efeseni 5:18;
9. trăirea unei vieți victorioase – Efeseni 6:10-18.

**C. Ce ar trebui să fie un ucenic (TO BE):**

1. să iubească – Ioan 4:10-12;
2. să se bucure – Ioan 15:11;
3. să aibă pace – Filipeni 4:6-7;
4. să practice răbdarea și blândețea – Proverbe 14:29, Filipeni 4:5;

5. să manifeste:
- a. bunătate – 1 Tesaloniceni 5:15;
  - b. credincioșie – Proverbe 3:3-4;
  - c. autocontrol – 1 Tesaloniceni 5:6;
  - d. smerenie – Filipeni 2:3-4;
  - e. speranță – Evrei 6:17-20;
  - f. compasiune – Psalmul 82:2-4.

### III. Profilul unui ucenic stabilizat



Ca urmare, un ucenic înrădăcinat în credință este cel care:

- A. cultivă o relație progresivă cu Dumnezeu;
- B. are o înțelegere corectă a sinelui (cine este el în Cristos) și a înzestrării lui spirituale;
- C. dezvoltă relații sănătoase, de calitate, cu membrii familiei sale;
- D. slujește în biserică în acord cu chemarea divină, pasiunea, înzestrarea spirituală și disponibilitatea sa;
- E. Îl mărturisește pe Cristos celor din contextul său relațional;
- F. este angajat în lupta spirituală, sub călăuzirea Duhului Sfânt.

## Proiect:

- I. Pornind de la profilul ucenicului prezentat în această sesiune, realizează un studiu inductiv pe Biblie, împreună cu echipa ta, și creionați imaginea finală a ucenicului pe care ar trebui să îl producă Biserica voastră.
- II. Care ar trebui să fie activitățile Bisericii tale care ar conduce la formarea ucenicului creionat de echipa voastră?
- III. Care sunt activitățile, programele la care ar trebui să renunțați pentru a vă putea focaliza pe formarea ucenicului descris de voi?
- IV. Articulați curricula necesară pentru fiecare etapă a uceniciei.

## Bibliografie:

Cornilescu, D. 2004. *Biblia, sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament; cu trimiteri*. Saline, Michigan: Romanian Bible Society.

*Curs Evanghelizarea și Consolidarea Credenței* (BEE).

Willard, Dallas. 1997. *The Divine Conspiracy: Rediscovering Our Hidden Life in God*. New York, HarperCollins.

Willard, Dallas. 2006. *The Great Omission. Reclaiming Jesus's Essential Teachings on Discipleship*. New York, HarperCollins.

Hendricks, Howard G. 1998. *Color Outside the Lines: A Revolutionary Approach to Creative Leadership*. Nashville, Word Publishing Group.

Hull, Bill. 2001. *Pastorul ucenicizator*. Multimedia, Arad.

Eims, Leroy. 1978. *The Lost Art of Disciple Making*. Grand Rapids, Zondervan.

Stalker, James. [1880] 1984. *The Life of Christ*. Grand Rapids, Zondervan.

Longenecker, Richard N. (ed.). 1996. *Patterns of Discipleship in the New Testament*. Grand Rapids, Eerdmans.

Harrington, Bobby. 2016. *Discipleship that fits: The Five Kinds of Relationships God Uses to Help Us Grow*. Grand Rapids, Zondervan.

*Ucenicia intenționată - reaşezarea facerii de ucenici în centrul bisericii locale*. 2017. Conferința ProLider 3, Vlăhița.



# PROFILUL BISERICII MISIONARE

de Gelu Paul

## I. Biserica misionară

### A. Presupozițiile:

1. Cuvântul lui Dumnezeu este autoritatea finală în materie de credință și evlavie;
2. Dumnezeu este Autorul și Creatorul universului;
3. Întreg adevărul este adevărul lui Dumnezeu;
4. Dumnezeu nu se contrazice.

### B. Convingerile:

1. adevărata știință și adevărata religie nu sunt în contradicție;
2. putem folosi informațiile/adevărurile deduse din știință și din înțelepciunea omenească de milenii, pentru îndeplinirea viziunii lui Dumnezeu. (William Carey, 2016).

### C. Valorile esențiale:

1. trăirea pentru împlinirea visului lui Dumnezeu:  
Popularea pământului cu fii și fiice de Dumnezeu (Geneza 1:29-31 & Evrei 2:10);
2. convertirea la Cristos (John Wimber, 2021):  
*„Mântuiți-vă din mijlocul acestei generații corupte!” (Faptele Apostolilor 2:40);*
3. convertirea la Biserica lui Cristos: Biserica este instrumentul prezent al lui Dumnezeu pentru împlinirea visului Său:  
*„...pentru ca domniile și autoritățile din locurile cerești să cunoască azi, prin Biserică, înțelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu...” (Efeseni 3:10);*
4. convertirea la Misiunea Bisericii:  
*„El este Cel pe Care noi Îl vestim sfătuind și învățând pe orice om, cu toată înțelepciunea, pentru a putea înfățișa pe orice om desăvârșit în Cristos. Pentru aceasta mă ostenesc, luptându-mă prin puterea Lui, care lucrează cu tărie în mine.” (Coloseni 1:28-29);*  
*„Faceți ucenici din toate etniile...” (Matei 28:19-20).*

#### D. Resursele:

1. Dumnezeu Sfânta Treime;
2. daruri: Oameni (apostolii, proorocii, evangheliștii, pastorii și învățătorii (Efeseni 4:11-16));
3. daruri: Capacități spirituale (Romani 12:3-8);
4. oportunități de slujire în vederea îndeplinirii funcțiilor bisericii și nevoilor oamenilor din interior și de afară, lucrări (1 Corinteni 12:4-11).

#### E. Responsabilitatea:

Oamenii cu daruri (Efeseni 4:11-16) au responsabilitatea să echipeze sfinții pentru lucrarea de slujire, pentru zidirea trupului lui Cristos, în vederea realizării unității credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu; maturizării tuturor sfinților; ca să nu mai fie copii duși de valuri și purtați de orice vânt de învățătură dată prin viclenia oamenilor care înșală prin șiretlicurile lor, ci, spunând adevărul în dragoste, să crească în toate privințele în El, care este Capul.

#### F. Efectul:

*„Din El, tot trupul, bine încheșat și strâns legat prin toate ligamentele de susținere crește și se zidește pe sine în dragoste, după cum fiecare parte își face lucrarea.”*  
*until we're all moving rhythmically and easily with each other, efficient and graceful in response to God's Son (ritmic, lejer, eficient și grațios).*

## II. Conducere/administrare/management

#### A. Echipa:

- Sfânta Treime ca resursă și model de lucrare;
- echipa presbiterială/pastorală (pastorul principal, presbiterii);
- echipa de slujire în baza darurilor.

#### B. Scopul:

- glorificarea lui Dumnezeu și lărgirea Împărăției Lui.

#### C. Strategia:

- mobilizarea întregii biserici la rugăciune și închinare, ucenicie și edificare, evanghelizare și misiune, administrare și conducere, consiliere și îngrijire congregațională etc.

#### D. Metoda:

- ucenicia ca mod de viață.

#### E. Ucenicia:

- individuală;

- de grup mic (sistematică/tematică: stabilizare, echipare, mentorare);
- predică și bisericile în case (întreaga viață, prin tot sfatul lui Dumnezeu).

**F. Protocolul:**

- inductiv, interactiv și experiențial.

**G. Procesul:**

- implementarea misiunii/uceniciei la nivelul echipei de conducere;
- implementarea misiunii/uceniciei la nivelul echipelor de slujire;
- implementarea misiunii/uceniciei la nivelul participanților.

**H. Structura de organizare:**

Implementarea misiunii/uceniciei la nivelul funcțiilor bisericii.

- conducere care împuternicește;
- slujire bazată pe daruri;
- spiritualitate pasionată;
- structuri funcționale;
- închinare inspiratoare;
- grupuri mici holistice;
- evanghelizare orientată pe nevoi;.
- relații bazate pe dragoste.

Structura de organizare: Implementarea uceniciei la nivelul funcțiilor bisericii.

**1. Conducerea care împuternicește**

13. Liderii noștri par să se bucure de slujirea lor din biserică.
17. Știu că în biserica noastră există cineva care mă va ajuta să-mi țin promisiunile.
20. Liderii noștri caută activ să elimine barierele care limitează slujirea mea.
22. Liderii noștri sunt evident preocupați de oamenii care nu-L cunosc pe Domnul Isus Cristos.
28. Pastorul/pastorii noștri au prea multe de făcut.
31. Liderii noștri explică bine lucrurile.
38. Mulți oameni au oportunitatea de a se implica activ în serviciile noastre de închinare.
45. Liderii noștri sunt convinși că Dumnezeu dorește ca biserica noastră să crească.
51. Liderii bisericii noastre preferă să lucreze singuri, în loc să colaboreze cu alții.
73. Liderii bisericii noastre se focalizează pe sarcinile pentru care sunt înzestrați.
81. Liderii noștri primesc regulat ajutor de la cineva din afară (ex.: mentor, consultant de biserică, alt pastor etc.) în vederea dezvoltării bisericii noastre.

**2. Slujirea orientată pe daruri**

7. Simt că slujba mea în biserica noastră este o provocare pozitivă, care îmi pune la încercare credința.
8. Experiența îmi spune că Dumnezeu folosește lucrarea mea pentru zidirea bisericii.
9. Responsabilitățile pe care le am în biserică se potrivesc cu darurile mele.
16. Cunosc valoarea muncii mele în lucrarea generală a bisericii noastre.
26. Simt că biserica mea mă sprijină în lucrarea pe care o fac.
37. Biserica noastră ajută constant oamenii ca să își descopere darurile spirituale.



- 46. Îmi cunosc darurile.
- 58. Voluntarii din biserica noastră sunt instruiți pentru lucrările lor.
- 62. Îmi plac sarcinile pe care le am în biserică.
- 66. Experimentez beneficiile slujirii într-o echipă din biserica noastră.
- 79. Înțeleg bine ce se așteaptă de la mine atunci când îmi îndeplinesc slujba în biserica noastră.

### 3. Spiritualitatea pasionată

- 29. Știu că membrii bisericii se roagă cu regularitate pentru mine.
- 41. Deseori împărtășesc cu alți creștini experiențele mele cu Dumnezeu.
- 42. Experimentez influența transformatoare a credinței în diferite domenii ale vieții (profesie, familie, timp liber etc.).
- 52. Sunt entuziasmat de biserica noastră.
- 68. Cred cu fermitate că, în viitor, Dumnezeu va lucra cu și mai multă putere în biserica noastră.
- 71. Experimentez lucrarea lui Dumnezeu în viața mea.
- 72. Biblia este un ghid puternic pentru deciziile mele zilnice.
- 74. Liderii noștri sunt un exemplu spiritual pentru mine.
- 77. Pentru mine, momentele de rugăciune sunt experiențe inspiratoare.
- 84. Îmi place să citesc individual Biblia.

### 4. Structurile funcționale

- 18. Liderii departamentelor din biserica noastră se întâlnesc cu regularitate pentru planificare.
- 23. Liderii noștri sprijină activ dezvoltarea bisericii.
- 24. Contribuțiile mele la viața bisericii sunt evaluate cu regularitate.
- 40. Voluntarii din biserica noastră sunt instruiți frecvent.
- 57. Înțeleg bine modul în care diferitele părți ale bisericii noastre lucrează împreună.
- 60. Impresia mea este că structura organizatorică a bisericii noastre stânjenește viața bisericii, în loc să o faciliteze.
- 63. În biserica noastră încercăm adesea lucruri noi.
- 64. Liderii de lucrare și de grup mic din biserica noastră mentorează cel puțin o altă persoană.
- 67. Știu obiectivele spre care ne îndreptăm ca biserică.
- 91. Activitățile bisericii noastre sunt bine planificate și organizate.

### 5. Închinarea inspiratoare

- 10. Simt că predica din cadrul serviciului de închinare vorbește situației mele personale.
- 12. În timpul serviciului de închinare, mă conectez într-un mod semnificativ cu Dumnezeu.
- 15. Simt că serviciul de închinare are o influență pozitivă asupra mea.
- 25. Îmi place să ascult predicile din cadrul serviciului de închinare.
- 47. Participarea la serviciul de închinare este o experiență inspiratoare pentru mine.
- 50. Pot explica cu ușurință de ce particip la serviciul de închinare.
- 53. Muzica de la serviciul de închinare mă ajută să mă închin Domnului.
- 56. Mă plictisesc adesea în timpul serviciului de închinare.
- 85. Serviciul nostru de închinare atrage oamenii din afara bisericii.
- 88. Întotdeauna aștept cu nerăbdare serviciul de închinare.
- 89. Mă pregătesc pentru a participa la serviciul de închinare.

## 6. Grupurile mici holistice

11. Grupul meu mic mă ajută să fac față provocărilor din viața mea.
27. În grupul meu mic petrecem mult timp cu lucruri care pentru mine nu sunt relevante.
34. Grupul meu mic mă ajută să cresc în viața mea spirituală.
49. Sunt membru al unui grup din biserică în care se poate discuta despre problemele personale.
54. În grupurile în care sunt implicat este ușor să fie integrați noii veniți.
55. Sunt membrul unui grup mic din biserică în cadrul căruia oamenii se roagă cu și pentru mine, dacă am nevoie.
65. Sunt membrul unui grup mic în care mă simt ca acasă.
76. Liderii grupurilor noastre mici sunt instruiți pentru sarcinile lor.
78. Grupurile noastre mici caută activ să se multiplice.
90. În grupul meu mic avem încredere unii în alții.

## 7. Evangelizarea orientată pe nevoi

19. Încurajăm noii credincioși din biserica noastră să se implice imediat în evangelizare.
21. Activitățile evangelistice ale bisericii noastre sunt relevante pentru familia și prietenii mei care nu-L cunosc încă pe Isus Cristos.
33. Mă rog ca prietenii, colegii și rudele mele care nu-L cunosc încă pe Isus Cristos să vină la credință.
36. Biserica noastră încearcă să ajute oamenii care au anumite nevoi (mâncare, haine, educație, consiliere etc.).
44. Noii creștini își găsesc repede prieteni în biserica noastră.
69. Există multă creativitate în activitățile evangelistice ale bisericii noastre.
70. Cunosc câteva persoane din biserica noastră care au darul de evangelist.
75. Încerc să-mi adâncesc relațiile cu oamenii care nu-L cunosc încă pe Isus Cristos.
82. Liderii bisericii noastre sprijină individual creștinii în eforturile lor evangelistice.
86. Când vin oameni noi la întâlnirile bisericii, îi primim cu deschidere și dragoste.
87. Biserica noastră oferă ajutor practic pentru ca noii credincioși să crească în credință.

## 8. Relațiile bazate pe dragoste

14. Îmi este ușor să-mi împărtășesc sentimentele cu alți creștini.
30. În biserica noastră este ușor să discuți cu alții despre probleme personale.
32. Există multă bucurie și veselie în biserica noastră.
35. Atmosfera bisericii noastre este puternic influențată de încurajare și complimente.
39. Mă pot baza pe prietenii mei de la biserică.
43. Cunosc oameni din biserica noastră care nutresc amărăciune față de alții.
48. Când cineva din biserica noastră face ceva bine, îi spun.
59. Împărtășesc cu diferite persoane din biserica noastră despre călătoria mea spirituală.
61. Liderii noștri dovedesc preocupare pentru problemele personale ale celor ce slujesc.
80. Dacă am o neînțelegere cu un alt membru din biserica noastră, mă voi duce la el să o rezolv.
83. Liderii noștri apreciază și încurajează constant voluntarii.

## Bibliografie:

Cornilescu, D. 1924. *Biblia* - (RMNN) Copyright © 2010, 2014 by Interconfessional Bible Society of Romania, with the approval of the British and Foreign Bible Society.

*Biblia, Nouă traducere în limba română* (NTLR) (Holy Bible, New Romanian Translation) Copyright © 2006 by Biblica.

Cornilescu, D. 2004. *Biblia, sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament; cu trimiteri*. Saline, Michigan: Romanian Bible Society.

*The Message* (MSG) Copyright © 1993, 2002, 2018 by Eugene H. Peterson.

*Ucenicia ca mod de viață*. 2009. BIG-Impact, Cursul BIG 5.2, Cluj-Napoca.

Carey, William. 2016. *An Enquiry into the Obligations of Christians to Use Means for the Conversion of the Heathens*. CreateSpace Independent Publishing Platform.

Johnstone, Adam și NCD International. 2022. *Rezumatul Ghidului dezvoltării naturale a bisericii*. [www.ncdchurchsurvey.org](http://www.ncdchurchsurvey.org)

Johnstone, Adam și NCD International. 2022. *Ghidul stării*. [www.ncdchurchsurvey.org](http://www.ncdchurchsurvey.org)

Schwarz, Christian A. 2004. *ABC-ul dezvoltării naturale a bisericii*. Timișoara, Impact Media.

Schalk, Christoph. 2004. *Introducere în Dezvoltarea naturală a bisericii*. Timișoara, Impact Media.

Schwarz, Christian A.; Schalk, Christoph. 2008. *Ghidul de implementare pentru Dezvoltarea naturală a bisericii*. Timișoara, Impact Media.

*Bible in One Year 2021 With Nicky Gumbel*. <https://www.bible.com/ro/reading-plans/23472-bioy21en>, accesat la 20.04.2022.

# UCENICIA ȘI SCHIMBAREA ÎN BINE

de Margré și Peter Hays

Cine au fost Peter și Margré Hays?

Cine sunt Peter și Margré Hays?

Cine vor fi Peter și Margré Hays?

## I. Transformarea biblică:

*„Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu; aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească. Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceți prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită.” (Romani 12:1-2)*

*„Urmați dar pilda lui Dumnezeu ca niște copii preaiubiți.” (Efeseni 5:1)*

## II. Transformarea în cadrul grupului mic:

Dinamica uceniciei:

- bun venit;
- închinare;
- Cuvânt;
- mărturie/slujire.

## III. Păstoria transformă vieți:

Grupurile mici vor studia păstoria din Scriptură și vor împărtăși ceea ce au descoperit.

## IV. Conducere pastorală - un model biblic:

- condu: stabilește direcție, aliniază, motivează, administreează
- dezvoltă: predă, modelează, mentorează
- îngrijește: cunoaște, conectează, furnizează, protejează



DACĂ NU NOI, CINE?

# MOTIVARE LA UCENICIE BIBLICĂ ÎN BISERICA LOCALĂ

de Adrian Curta și Liviu Ursache

## I. Exercițiu origami

Faza 1. Vizionarea și practicarea

Faza 2. Demonstrarea publică și practicarea

Faza 3. Asistarea individuală și practicarea

A. Cum te-ai simțit după prima fază?

B. Cum te-ai simțit după faza a doua?

C. Care sunt paralelele pe care le vezi între etapa a treia și ucenicia biblică?

D. Ce înveți despre procesul uceniciei din acest exercițiu?

Împărtășește cu echipa ta locală ce ai învățat despre ucenicie din acest exercițiu.

Dacă o competență tehnică relativ simplă se dezvoltă mai ușor cu ajutorul asistării individuale și a practicării, cu atât mai necesară este facerea de ucenici, când vine vorba despre schimbarea perspectivelor, a valorilor și formarea obiceiurilor complexe pe care le implică transformarea după chipul lui Cristos.

## II. Rezultate statistice: beneficiile uceniciei în viața creștinului

Beneficiile uceniciei, extrase inductiv din Scriptură, au fost prezentate în lecțiile despre **definirea uceniciei și creionarea profilului ucenicului.**

Confirmând fundamentarea biblică, prezentăm rezultatele unui studiu statistic care evaluează efectul parcurgerii procesului de ucenicie asupra creștinilor.

Studiul „Starea uceniciei” sondează opinia a 850 de pastori din mișcarea evanghelică, precum și a 2013 creștini. Studiul prezintă comparativ nivelul de umblare cu Domnul, slujirea și succesul misional atât al creștinilor care au fost parte a unui proces de ucenicie, cât și a al creștinilor care nu au fost parte a unui astfel de proces.

Iată câteva dintre rezultatele compartive găsite în urma acestei cercetări:

### A. Satisfacția cu viața spirituală:

1. 100% - cei care au trecut printr-un proces intenționat și structurat de ucenicie;
2. 35% - creștinii practicanți.

**B. Cât de importantă este creșterea spirituală:**

1. 94% - foarte importantă pentru cei care au trecut printr-un proces intenționat și structurat de ucenicie;
2. 77% - foarte importantă pentru creștinii practicanți.

**C. Relevanța uceniei pentru creșterea spirituală:**

1. 84% - foarte relevantă pentru cei care au trecut printr-un proces intenționat și structurat de ucenicie;
2. 41% - foarte relevantă pentru creștinii practicanți.

**D. Timp regulat cu Domnul:**

1. 94% - cei care au trecut prin proces intenționat și structurat de ucenicie;
2. 61% - creștini practicanți.

**E. Studiu biblic individual regulat:**

1. 94% - cei care au trecut printr-un proces intenționat și structurat de ucenicie;
2. 56% - creștini practicanți.

**F. Câți sunt implicați în ucenicie intenționată printre cei nemântuiți:**

1. 43% - cei care au trecut printr-un proces intenționat și structurat de ucenicie;
2. 29% - creștini practicanți.

**G. Implicarea în ucenicie/mentorare personală:**

1. 52% - cei care au trecut printr-un proces intenționat și structurat de ucenicie;
2. 25% - creștini practicanți.

**III. Studii de caz în context românesc**

Material video

- A. Te rugăm să îți notezi două lucruri cu care ai rămas în urma vizionării materialului video.
- B. Te rugăm să împărtășești în echipa bisericii locale cu care ai venit care este pentru tine provocarea cea mai mare cu care ai rămas în urma vizionării materialului video.

**IV. Costul nepracticării uceniei**

După parcurgerea materialelor despre profilul ucenicului și despre definiția uceniei, te rugăm să enumeri în scris 2-3 lucruri care crezi că s-ar putea îmbunătăți în caracterul tău, în urma parcurgerii unui proces de ucenicie.

**A. Costul nepracticării uceniei la nivelul dezvoltării caracterului creștinului**

Dallas Willard vorbește despre costul nepracticării uceniei pe care îl plătesc evanghelicii:

1. lipsa păcii la nivel personal;
2. o viață care nu experimentează plinătatea iubirii lui Dumnezeu;
3. credință fluctuantă: capacitate redusă de percepere a guvernării bune a lui Dumnezeu în orice situație;
4. lipsa speranței în mijlocul circumstanțelor descurajante;
5. lipsa puterii de a face ce este drept și de a confrunța forțele întunericului!

## B. Costul nepracticării uceniciei din perspectiva sănătății bisericii locale

- Care crezi că este nivelul calității uceniciei în biserica evanghelică contemporană?

În Matei 28:19-20, Cristos prezintă ucenicia în termeni nenegociabili.

În cei trei ani de lucrare, Cristos a modelat prioritatea uceniciei cu timpul și energia Sa.

Liderii contemporani evanghelicici sugerează că practicarea uceniciei în biserica locală este extrem de precară. 1% dintre ei consideră poziția uceniciei în biserică ca fiind foarte bună și doar 20% spun că este satisfăcătoare. Restul de 79% au o percepție negativă asupra situației uceniciei în biserică. (Dallas Willard, 1991)

- Care crezi că ar fi 2-3 schimbări în bine pe care implementarea procesului de formare de ucenici le-ar produce asupra sănătății bisericii din care faci parte?
- Împărtășiți în grupul bisericii locale care credeți că ar fi cele 2-3 schimbări în bine pe care implementarea uceniciei în biserică le-ar produce asupra sănătății bisericii?

### 1. Costul nepracticării uceniciei la nivelul relațiilor din cadrul bisericii locale

Trăim într-o cultură a deconectării și aparținem unor biserici în care majoritatea membrilor doar frecventează biserica.

Biserica, în formatul actual, nu astâmpără foamea după relații profunde și acceptare. (Mike Breen, 2011, Neil Anderson, 1996)

Relațiile și grupurile de ucenicie oferă contextul creșterii calității relațiilor creștinului. Elementul central al părtășiei la care Cristos își cheamă urmașii este dragostea - nu relații superficiale, întâmplătoare și fără substanță. (Christopher B. Adist, 1996)

*„Credincioși adevărului, în dragoste, să creștem în toate privințele, ca să ajungem la Cel ce este Capul, Cristos.” (Efeseni 4.15)*

Relațiile și grupurile de ucenicie oferă în mod intenționat această dietă echilibrată între adevăr și dragoste, care facilitează creșterea și aprofundarea relațiilor în trupul lui Cristos. (Mike Breen, 2011)

Fără un astfel de cadru, imperativele creșterii în iubire și părtășie constantă și profundă, din Ioan 13:34-35 și Evrei 10:24-25, pot rămâne un deziderat care să nu-și găsească împlinirea deplină în viața credinciosului.

- Care este calitatea relațiilor mele în biserică?
- Am relații de încredere cu oamenii din biserică, în cadrul cărora aceștia să dorească să fie ucenicii mei?
- Împărtășiți în grupul bisericii locale care credeți că ar fi 2-3 schimbări în bine pe care credeți că ucenicia le-ar produce la nivelul sănătății relațiilor dintre membrii bisericii?



## 2. Costul nepracticării uceniciei la nivelul slujirii bisericii locale și al reproducerii constante de lideri slujitori

2 Timotei 2:2 face referire la „oamenii de încredere” care urmează să fie formați prin intermediul uceniciei și care vor ajunge să multiplice ceea ce au primit.

O biserică care nu formează ucenici maturi nu va avea nici lideri maturi.

Focalizarea conducerii asupra oricărui domeniu al lucrării facilitează creșterea acelui domeniu (Hugh Halter, 2008). Focalizarea conducerii unei biserici pe domeniul uceniciei va facilita indirect și implicit formarea viitorilor lucrători și lideri care vor aduna secerișul Domnului. (Matei 9:37-38)

- Ucenicii formați de mine se multiplică?
- Vă rugăm să împărtășiți în grupul bisericii locale care credeți că ar fi efectul pe care l-ar avea ucenicia asupra formării și creșterii viitorilor lideri ai bisericii?

## C. Costul nepracticării uceniciei la nivelul misiunii creștinului

Neil Cole descrie câteva din efectele negative pe care nepracticarea uceniciei le are asupra misiunii creștinului și a bisericii. Acestea ar fi:

1. izolarea creștinului într-o bulă protectivă duce la privarea acestuia de provocările pe care misiunea le oferă pentru creșterea în maturitate. Creștinul devine anemic, lipsit de pasiune și caracterizat de un spirit de evitare;
2. apropiații creștinului rămân neafecțați de Evanghelie. Nou convertitul este în general încurajat la o separare protectivă, nu la o misiune activă;
3. Biserica nu mai este relevantă pentru problemele actuale ale societății;
4. societatea, în ansamblu, este văduvită de influența Împărăției lui Dumnezeu.
  - sunt un bun model în evanghelizarea personală pentru cei din biserica mea?
  - cum credezi că ar fi afectat succesul evanghelistic al bisericii de implementarea uceniciei în biserică?

## V. Invitație la a forma ucenici

Isus a investit timpul Său în primul rând în formarea de ucenici.

*„...i-a chemat ca să îi aibă cu Sine și să-i trimită să proclame.” (Marcu 3:14)*

Isus a petrecut cel puțin jumătate din timpul celor trei ani de lucrare împreună cu ucenicii Săi. (Mike Breen, 2011)

Strategia lui Isus pentru transformarea lumii și lansarea Împărăției a depins 100% de succesul procesului de ucenicie în care i-a integrat pe cei 12.

Apostolii și biserica primară au practicat modelul lui Isus de ucenicie.

Există câteva relații descrise în Scripturi și, apoi, în istoria bisericii, în care se observă continuitatea procesului de ucenicie:

- Apostolul Pavel, Timotei, oamenii de încredere, cei care sunt formați de oamenii de încredere (2 Timotei 2.2);

- Apostolul Pavel, Aquila și Priscila, Apollo, cei învățați de Apollo (Faptele Apostolilor 18:24-25);
- Apostolul Ioan, Ignațiu al Antiohiei și Policarp și cei formați de ei.

Continui tu procesul intențional al uceniciei?

Intrarea în procesul uceniciei presupune:

- înțelegerea procesului, al produsului și al costului uceniciei;
- luarea unei decizii!

Te invităm să parcurgi cu atenție tabelul de mai jos, pentru a analiza consecințele deciziei de a te implica sau nu în ucenicie:

<b>Dacă spui DA uceniciei</b>	<b>Dacă spui NU uceniciei</b>
Vei înțelege Evanghelia și identitatea ta în Cristos și le vei mărturisi constant!	Vei avea o înțelegere confuză a Evangheliei, vei pendula între pericolul legalismului și cel al libertinismului!
Vei fi integrat: parte activă a comunității creștine, vei experimenta biruință asupra păcatului!	Vei experimenta un grad mare de frustrare cu comunitatea creștinilor și multe înfrângeri în lupta cu păcatul.
Vei fi stabil: constant în umblarea cu Domnul, vei manifesta trăsături ale maturității creștine, vei fi implicat în lucrare.	Vei fluctua constant între vinovăție și delăsare în dezvoltarea caracterului și în implicarea ta în lucrare.
Vei fi echipat: îți vei înțelege pasiunea, chemarea și înzestrarea spirituală, vei forma ucenici.	Vei pierde mare parte din bucuria creșterii și folosirii abilităților personale și a darurilor Duhului pentru formarea altora.
Vei fi lucrător: chemat și competent, formând alți slujitori.	Te vei lupta constant cu o inimă egocentrată, cu un impact redus și cu o influență minimă asupra celorlalți.

- Ce hotărâre vei lua?
- Te invităm să parcurgi și să semnezi următorul legământ:

## Legământ

Ținând cont de porunca lui Isus de a face ucenici (Matei 28.19-20):

- înțeleg să ascult și decid să mă supun Lui și să mă implic, începând de acum, într-un proces de ucenicie;
- decid să acord săptămânal uceniciei cel puțin două ore;
- decid să mă pun la dispoziția Duhului Sfânt și să observ care sunt oamenii pe care El mă încurajează să le port de grijă și să investesc în maturizarea lor în Cristos în următorii doi ani;
- decid să cultiv o atitudine de învățare și să mă instruiesc continuu, pentru a dobândi caracterul și abilitățile necesare formării ucenicilor ca mod de viață;
- voi susține și încuraja procesul implementării uceniciei în biserica locală din care fac parte și, în general, în trupul lui Cristos;

Mă angajez și semnez acest legământ înaintea lui Isus și de față cu echipa bisericii locale din care fac parte.

Data

Locul

Vă invităm să petreceți cinci minute în rugăciune, în grupul bisericii locale, și să pecetluiți în rugăciune înaintea Domnului legământul pe care l-ați semnat!

## Seminar:

- I. Petreceți un timp de 10-15 minute de reflectare personală, pentru a vă nota ceea ce v-a vorbit Domnul cu privire la implicarea în procesul de ucenicie.
- II. În următoarele 15 minute, vă rugăm să împărtășiți în echipa bisericii locale, cu care vă aflați la conferință, care sunt principalele consecințe negative de care vă e afectată viața personală, ca urmare a nepracticării uceniciei.
- III. Împărtășiți în echipă care sunt soluțiile practice pe care le vedeți pentru a depăși aceste consecințe și pentru a începe practicarea uceniciei. (15 minute)
- IV. Vă invităm să împărtășiți cu restul echipei cu care sunteți la conferință care credeți că sunt primii pași pe care ar trebui să îi faceți pentru vă implica în procesul de ucenicie!

## Atelier:

Cum comentați afirmațiile?

„Isus nu e interesat în primul rând de numărul participanților, de programul, bugetul sau clădirea bisericii. Biserica nu are în primul rând o problemă a conducerii, a resurselor sau a misiunii. Marea problemă este ignorarea formării ucenicilor.”

„Isus nu ne-a chemat să Îi zidim Biserica! Isus ne-a chemat să facem ucenici! Ucenicia eficientă zidește Biserica și nu invers! Trebuie să înțelegem Biserica drept efect al formării ucenicilor, nu drept cauza ei.”

„Promisiunea prezenței și puterii lui Isus (Matei 28:19-20) este asociată în mod direct cu ucenicia. Este de mirare că experimentăm rar prezența și puterea Lui?”

„Dacă formezi ucenici, sunt șanse mari să te bucuri de o biserică sănătoasă. Dar dacă faci o biserică, rareori beneficiezi de ucenici!”

„Dacă pornești o biserică, nu există nicio garanție că vei face ucenici. Este destul de probabil că vei crea consumatori care vor depinde de serviciile spirituale pe care profesioniștii religioși le oferă.”

„Majoritatea nu am fost niciodată formați să facem ucenici.” (Mike Breen, 2011)

## Proiect:

- I. În primele două săptămâni după conferință:
  - A. Stabiliți împreună cu echipa de conducere o structură, un ritm și adoptați o curriculumă pentru formarea în ucenicie a echipei de conducere și a oamenilor cu influență în biserică.
  - B. Stabiliți un sistem de dare de socoteală și evaluare a progresului în ucenicie a echipei de conducere.
  - C. Contactați și obțineți consultanța unei persoane externe bisericii, cu experiență în ucenicie, care să asiste de la distanță procesul implementării uceniciei în cadrul echipei de conducere.
- II. În primul an după conferință, stabiliți trimestrial o întâlnire în care evaluați progresul, celebrați

victoriile și vă rededicați procesului.

Eventual, decideți un ritm pentru invitarea consultanților externi, pentru asistarea evaluării și a progresului.

III. Pe măsură ce liderii implicați în ucenicie devin familiari cu procesul uceniciei și dobândesc deprinderile necesare formării ucenicilor, vor putea beneficia de călăuzirea Duhului pentru selectarea viitorilor membri pe care să îi implice în procesul de ucenicie.

IV. După primul trimestru – semestru, în funcție de progresul procesului, discutați în echipa de conducere oportunitatea unei serii de predici pe tema uceniciei, în care să se ofere și posibilitatea practică de implicare a celor interesați.

## Bibliografie:

Cornilescu, D. 2004. *Biblia, sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament; cu trimiteri*. Saline, Michigan: Romanian Bible Society.

Barna Group. 2015. *The State of Discipleship: A Barna Report Produced in Partnership with The Navigators*. Barna Group.

George Barna: *New research on the state of Discipleship*  
<https://www.barna.com/research/new-research-on-the-state-of-discipleship/>,  
accesat la 16.04.2022.

Willard, Dallas. 1991. *The Spirit of the Disciplines*. Harpers, San Francisco.

Breen, Mike. 2011. *Building a Discipling Culture*. Zondervan.

Adsit, B. Christopher. 1996. *Personal Disciple Making*. Integrated Resources.

Halter, Hugh; Smay, Matt. 2008. *The Tangible Kingdom*. Jossey - Bass.

Anderson, Neil. 1996. *Biruință asupra întinericului*. Operation Mobilisation.

Cole, Neil. 2010. *Church 3.0*. Jossey – Bass.

[https://en.wikipedia.org/wiki/Ignatius\\_of\\_Antioch](https://en.wikipedia.org/wiki/Ignatius_of_Antioch), accesat la 16.04.2022.